

Creative Audiovisual Lab
for the promotion of
critical thinking and
media literacy

Smjernice za pilotiranje

EGInA
11-2023

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
PROJECT NUMBER: 621357-EPP-1-2020-1-BE-EPPKA3-IP-SOC-IN
PROJECT TITLE: Creative Audiovisual Lab for the promotion of critical thinking and media literacy

Sadržaj

Uvod	5
Glavni sadržaj radionica i metodologija	6
CILJ PROJEKTA.....	6
Pilot testiranje projekta CrAL	6
MENTORI I UČENICI UKLJUČENI U PILOT FAZU	7
PEDAGOŠKI PRISTUP	7
PRISTUP I STRATEGIJE ZA POUČAVANJE	8
Projektno učenje	8
Suradničko učenje	8
Participativno poučavanje i učenje	9
Strategije vizualnog promišljanja	10
Gamifikacija	10
Učenje temeljeno na kompetencijama	10
Obrazovanje temeljeno na uzorima	11
Kako odabratи sudionike (nastavnike)	12
Lokalne radionice uživo	12
Kako organizirati lokalne radionice za mlade?	16
KAKO KORISTITI OBRAZOVNI PAKET.....	16
BROJ RADIONICA ZA PRIJENOS CrAL METODOLOGIJE UČENICIMA	17
JAČANJE TEHNIČKE PODRŠKE I POTENCIJALA ŠKOLA.....	17
PRAĆENJE UČITELJA OD STRANE MENTORA	17
KAKO UKLJUČITI LOKALNU ZAJEDNICU	18
Certifikacija	18
Smjernice natjecanja	18
PROBLEMI S AUTORSKIM PRAVIMA	19
KRITERIJI EVALUACIJE.....	20
Obrazovni paketi	21
NASTAVNIČKI PRIRUČNIK – LEKCIJA 1	22
VIZUALNA SINTAKSA I RE-KREATIVNO KRETANJE	23
CILJEVI I ISHODI UČENJA	24
PRIMJENJENA PEDAGOŠKA METODOLOGIJA*	25

STRUKTURA DOKUMENTA	25
<i>Vizualna sintaksa i re-kreativno kretanje</i>	27
<i>Što je slika</i>	30
<i>Bilježnica</i>	33
NASTAVNIČKI PRIRUČNIK – LEKCIJA 2 VIZUALNA SINTAKSA I RE-KREATIVNO KRETANJE	35
CILJEVI I ISHODI UČENJA	37
PRIMJENJENA PEDAGOŠKA METODOLOGIJA*	37
STRUKTURA DOKUMENTA	38
<i>Odvajanje kako bi se pomoglo gledanju</i>	39
<i>Vizualna sintaksa</i>	41
<i>„Re-kreativno kretanje“</i>	44
<i>Kolektivno promišljanje o slikama</i>	47
NASTAVNIČKI PRIRUČNIK – LEKCIJA 3	49
VIZUALNA DRAMATURGIJA	50
CILJEVI I ISHODI UČENJA	51
PRIMJENJENA PEDAGOŠKA METODOLOGIJA*	52
STRUKTURA DOKUMENTA	52
<i>Pojmovnik vizualne dramaturgije</i>	53
<i>Reakcije na gledanje</i>	55
<i>Vizualna kultura</i>	57
NASTAVNIČKI PRIRUČNIK – LEKCIJA 4	59
OD OSOBE DO LIKA	60
CILJEVI I ISHODI UČENJA	61
PRIMJENJENA PEDAGOŠKA METODOLOGIJA*	61
STRUKTURA DOKUMENTA	62
<i>Intervju</i>	63
<i>Primjeri uzora</i>	66

Učitelji i učenici	68
NASTAVNIČKI PRIRUČNIK – LEKCIJA 5	70
OD SLIKE DO PISANJA, OD PISANJA DO SLIKE	71
ISHODI I CILJEVI UČENJA	72
PRIMJENJENA PEDAGOŠKA METODOLOGIJA*	72
STRUKTURA DOKUMENTA	73
<i>Oblik u pokretu: audiovizualni projekt</i>	74
<i>Reprezentativno djelovanje</i>	76
NASTAVNIČKI PRIRUČNIK - LEKCIJA 6	78
FIKTIVNI PRISTUP NASUPROT DOKUMENTARNOME	79
ISHODI I CILJEVI UČENJA	80
PRIMJENJENA PEDAGOŠKA METODOLOGIJA*	80
STRUKTURA DOKUMENTA	81
<i>Pisanje fikcije</i>	82
<i>Dokumentarno pisanje</i>	84
NASTAVNIČKI PRIRUČNIK - LEKCIJA 7	86
SET I SNIMANJE	87
CILJEVI I ISHODI UČENJA	88
PRIMJENJENA PEDAGOŠKA METODOLOGIJA*	88
STRUKTURA DOKUMENTA	89
<i>Radni plan</i>	90
<i>Podjela uloga na setu</i>	92
<i>Ploča scenarija</i>	94
<i>Rad na setu</i>	96
<i>Prvo nijemo uređivanje</i>	98
NASTAVNIČKI PRIRUČNIK - LEKCIJA 8	100
UREĐIVANJE VIDEA	101

CILJEVI I ISHODI UČENJA	102
PRIMJENJENA PEDAGOŠKA METODOLOGIJA*	102
STRUKTURA DOKUMENTA	103
<i>Pisanje povijesti iznova</i>	104
<i>Tehnike uređivanja filma</i>	106
<i>Vrste uređivanja filma</i>	108
<i>Prva kritika</i>	110
NASTAVNIČKI PRIRUČNIK - LEKCIJA 9	112
<i>Sintaksa zvuka i slike</i>	113
CILJEVI I ISHODI UČENJA	114
PRIMJENJENA PEDAGOŠKA METODOLOGIJA*	114
STRUKTURA DOKUMENTA	115
<i>Zvuk</i>	116
<i>Tehnike uređivanja zvuka</i>	118
<i>Završna obrada</i>	120
NASTAVNIČKI PRIRUČNIK - LEKCIJA 10	122
ODNOS S NAŠOM OSOBNOM VIZIJOM	123
CILJEVI I ISHODI UČENJA	123
PRIMIJENJENA PEDAGOŠKA METODIKA*	124
STRUKTURA DOKUMENTA	124
<i>Odnos s našom osobnom vizijom</i>	126

Uvod

Ove su smjernice osmišljene kako bi pomogle CrAL-ovim učiteljima i mentorima da organiziraju svoje aktivnosti obuke s mladima i kreiraju audiovizualnu produkciju na temelju metodologije predviđene projektom.

Naime, dokument ima dvojaku svrhu - s jedne strane, usmjerava partnera u provođenju kombinirane edukacije za učitelje, a s druge strane, ima za cilj pratiti učitelje i mentore u organizaciji aktivnosti s mladima.

Dokument pokriva različite teme, definira fazu pilotiranja koja uključuje nastavnike/mentore i mlade u okviru cijelokupnog puta osposobljavanja koji provodi projekt.

Štoviše, dokument pruža skup uputa za organizaciju aktivnosti obuke i proizvodnju učinkovite i kvalitetne audiovizualne produkcije.

Glavni sadržaj radionica i metodologija

CILJ PROJEKTA

Projekt **CrAL (Creative Audiovisual Lab for the promotion of critical thinking and media literacy/Kreativni audiovizualni laboratorij za promociju kritičkog mišljenja i medijske pismenosti)** teži diseminaciji primjera dobre prakse i njihovo podizanje na višu razinu. Primjer dobre prakse je prethodno iskušan lokalno, s ciljem poticanja **kritičkog mišljenja, aktivnog građanstva i medijske pismenosti** među učenicima srednjih škola, a temelji se na korištenju **kreativnog promišljanja i audiovizualnog jezika**. Projekt će poticati razvoj vještina 21. stoljeća za globalno kompetentne mlade ljude, što uključuje aktivnu komunikaciju, suradnju, kreativnost, rješavanje problema, kritičko mišljenje i samopouzdanje.

Pilot testiranje projekta CrAL

Obučeni učitelji i mentori pilotirat će metodologiju "kreativnog audio-vizualnog pisanja i čitanja" sa svojim učenicima od **siječnja do lipnja 2023. godine**.

10 učitelja i 50 učenika u svakoj zemlji (ukupno 60 učitelja i 300 učenika) bit će uključeno u pilot fazu, temeljenu na praktičnim radionicama, tijekom kojih će steći tehničke i transverzalne kompetencije te će proizvoditi audio-vizualne sadržaje koji će postati aktivni protagonisti stvaranja digitalnog sadržaja.

Pilot faza bit će organizirana u obliku radionica učenja kroz rad namijenjenih učenicima podijeljenima u 2 glavne faze:

- **teorijsku**, tijekom koje će steći specifična znanja o audio-vizualnom kreativnom čitanju i pisanju te odrediti glavnu temu na kojoj će raditi;
- **praktičnu**, kada će neposredno raditi na izradi i produkciji kratkih filmova.

Učenici uključeni u pilot fazu kasnije će postati uzori budućim generacijama: sudjelovat će kao stvarni protagonisti u širenju najboljih praksi promovirajući svoje video zapise putem komunikacijskih kanala (npr. društvenih mreža) i unutar lokalnih događanja predstavljanja projekta.

MENTORI I UČENICI UKLJUČENI U PILOT FAZU

- **Mentori:** koji su prošli obuku o CrAL metodologiji tijekom transnacionalne obuke u Barceloni djelovat će kao online moderatori, promičući interakciju na platformi između korisnika i dajući povratne informacije o materijalu koji će učitelji postaviti na platformu; također će voditi 5 radionica uživo za učitelje i podržati ih u vođenju radionice „Kreativno audio-vizualno pisanje i čitanje“ u školi
- **Srednjoškolski učitelji i treneri u neformalnom obrazovanju:** oni će proći tečaj o CrAL metodi te će naučiti kako efikasno podučiti mlade osobe o čitanju, pisanju i kreiranju audiovizualnih sadržaja te na taj način poboljšati njihovu medijsku pismenost i vještine kritičkom mišljenja. Nakon prve faze treninga učitelji će primijeniti CrAL metodologiju sa svojim učenicima kroz multidisciplinarni pristup i radioničku, projektnu nastavu.
- **Učenici (od 14 do 19 godina):** koji će biti krajnji korisnici jer će od svojih učitelja (uz podršku obučenih mentora) dobiti specifičnu obuku temeljenu na projektu (radionice) o tehničkim i transverzalnim vještinama potrebnim za proizvodnju audio-vizualnih sadržaja
- **Roditelji mlađih osoba i članovi lokalne zajednice** bit će uključeni u projekt kao aktivni sudionici i kao članovi novoosnovane Zajednice prakse što će maksimalizirati utjecaj projekta na lokalnoj, nacionalnoj i europskoj razini.

PEDAGOŠKI PRISTUP

Pedagoški pristup koji se koristi u projektu CrAL temelji se na **zajedničkom stvaranju** i aktivnom uključivanju mlađih osoba te ima snažni inovativni i inkluzivni potencijal.

Projekt potiče promišljanje o **odabranim temama**, relevantnima za suvremeni svijet (npr. migracije, tolerancija, itd.) kroz **zajedničko stvaranje pozitivnih protu-narativa** – u suprotnosti s porukama prisutnima u digitalnim i ne-digitalnim medijima – kroz elaboraciju novih audiovizualnih sadržaja. Na ovaj način mlađi ljudi će postati aktivni kreatori rješenja za društvene izazove dok će mlađi s manje mogućnosti (npr. učenici migranti ili druga generacija migranata) biti podržavani u njihovoj **društvenih integraciji** i prepoznavanju društvenih vrijednosti.

Obuka će se razviti na temelju identificirane dobre prakse "**Kreativno audiovizualno pisanje i čitanje**" koju promovira ICBSA, audio-vizualni odjel talijanskog Ministarstva kulturnih aktivnosti, u Italiji od 2013. godine.

PRISTUP I STRATEGIJE ZA POUČAVANJE

Projektno učenje

Projektno učenje je pedagoški pristup usmjeren na učenika koji uključuje dinamično učioničko okruženje za koje se smatra da učenicima omogućuje stjecanje temeljitijeg znanja kroz aktivno istraživanje izazova i problema iz stvarnog života. Učenici uče o temi kroz duži period, kroz istraživanje i traženje odgovora na kompleksna pitanja, izazove ili probleme. Projektno učenje je stil aktivnog učenja i učenja temeljenog na istraživanju. Za razliku od učenja napamet ili klasičnih predavanja koja prezentiraju opće prihvaćene činjenice i učenicima pružaju pravocrtno kretanje prema znanju, projektno učenje se temelji na postavljanju pitanja te rješavanju problema i scenarija.

Suradničko učenje

Suradničko učenje je pedagoška disciplina koja promovira socijalizaciju i vršnjačko učenje neovisno o dobi učenika ili tematiki poučavanja.

Tehnike suradničkog učenja se uglavnom temelje na aktivnom i izravnom uključivanju učenika koji se potiču na suradnju za postizanje zajedničkog cilja ili ostvarivanje grupnog zadatka. Zadaci se postavljaju na način da ih je teško ostvariti na bilo koji drugi način.

Podjela učenika u skupine neće nužno dovesti do suradnje. Johnson i F. Johnson (2009.) predlažu strukturiranje grupe na način da se u njihovu strukturu integrira pet ključnih komponenti uspješnog suradničkog učenja.

Prva od tih ključnih komponenti uključuje strukturiranje pozitivne samostalnosti unutar situacije koja stimulira učenje, odnosno shvaćanje svih članova grupe da su oni međusobno povezani na način da jedan član ne može postići uspjeh osim ako svi ne postignu uspjeh te da moraju naučiti sinkronizirati svoje napore kako bi se zajednički uspjeh ostvario.

Druga ključna komponenta za uspješnu suradnju je promoviranje interakcije, odnosno poticanje spremnosti članova grupe da se međusobno potiču i olakšavaju si doprinose rješavanju zadataka kako bi na koncu cijela grupa postigla zajednički cilj.

Treća ključna komponenta je individualna odgovornost, odnosno shvaćanje da svaki član mora ostvariti svoj dio posla te istovremeno osigurati da svi drugi članovi uspiju u svojim zadaćama.

Jednostavna podjela učenika u grupe i nadanje da će oni automatski znati kako surađivati ne garantira da će se to i ostvariti. Naprotiv, grupe često implodiraju jer im nedostaje interpersonalnih vještina koje su nužne za rješavanje nesuglasica unutar grupe. Navedene

vještine se moraju eksplizitno ispregovarati (kod starijih učenika) ili moraju biti naučene (kod mlađih učenika) te one čine četvrtu ključnu komponentu uspješnog suradničkog učenja.

Posljednja ključna komponenta je grupno promišljanje koje učenicima omogućuje refleksiju o vlastitom napredovanju i međusobnim odnosima tijekom zajedničkog rada. Za poticanje ovakvog promišljanja mogu se koristiti pitanja poput: „Što smo do sada postigli?“, „Što još moramo ostvariti?“ i „Kako to možemo postići?“

Participativno poučavanje i učenje

Participativno učenje uključuje zbir principa i tehnika koje su korisne za stupanje u kontakt i učenje sa zajednicama. Pristup se može primjeniti i na manje skupine koje participiraju u procesu učenja.

Participativno poučavanje i učenje je edukativno okruženje u kojem učitelj služi kao facilitator učenja tijekom istraživanja i izgradnje znanja te je usmjereno na učenika (Barab et al., 1988.).

Pristup participativnog učenja može poslužiti kao baza na kojoj se učenici uključuju u iskustveno učenje o različitostima i nejednakostima.

Strategije vizualnog promišljanja

Vizualno promišljanje je facilitacijska metoda usmjerena na učenika koja potiče korištenje neverbalnih odnosa s ciljem naglašavanja procesa učenja.

Počeci ovog pristupa mogu se pratiti do rada njemačkog psihologa Rudolfa Arnheima i njegove publikacije „Vizualno promišljanje“ iz 1969. godine u kojoj vizualna percepcija „polaže temelje za formiranje koncepata.“ (str. 294.)

Kasnije, ova metodologija se razvijala u smjeru metode poučavanja temeljenog na istraživanju koju su osmislili kognitivna psihologinja Abigail House i muzejski edukator Philip Yenawine. Prema njihovom viđenju, metoda predviđa korištenje umjetnosti i perceptivnih sadržaja za poučavanje vizualne pismenosti, vizualnog promišljanja i komunikacijskih vještina.

U članku „Razmatranja o vizualnoj pismenosti“ (1997.), Yenawine opisuje vizualnu pismenost kao „sposobnost pronalaženja smisla u slikovnom materijalu. Uključuje zbir vještina koje se kreću od jednostavnog prepoznavanje (imenovanje onog što vidimo) do složene interpretacije na kontekstualnoj, metaforičkoj i filozofskoj razini.

Prizivaju se mnogi aspekti ljudske kognicije, poput osobnih asocijacija, propitkivanja, nagađanja, analiziranja, pronalaženja činjenica i kategoriziranja. Objektivno razumijevanje je značajna premlađujuća premisa ove pismenosti, ali subjektivni i afektivni aspekti znanja su također vrlo važni.“

Gamifikacija

Termin „gamifikacija“ se uglavnom koristi za definiranje postupka korištenja principa igranja igara u okruženju za koje igre nisu tipične. Cilj je poboljšanje procesa učenja ili stjecanja iskustva.

Primjena igara i igračih mehanizama u obrazovne svrhe i za obrazovne intervencije koristi se za poboljšanje procesa učenja u raznovrsnim obrazovnim kontekstima i tematskim područjima, ali i za razvijanje transverzalnih vještina poput suradnje, kreativnosti i samoreguliranog učenja.

Učenje temeljeno na kompetecijama

Obrazovanje temeljeno na kompetencijama polaže temeljiti interes i pažnju na učenikove stavove, talente i potrebe, pružajući vrijeme koje je potrebno kako bi učenik stekao i opetovano demonstrirao ili iskazao očekivane kompetencije. Sve se to odvija u okruženju koje je poticajno za proces učenja.

Definiranje kompetencije je samo po sebi kompleksno, a obrazovni kontekst čini to još složenijim. Prema definicijama tijela Europske unije, ali i sportskih obrazovnih djelatnika,

kompetencije se sastoje od međusobno povezanih segmenata poput znanja, ponašajnih obrazaca i integracije vrijednosti i stavova.

Stoga, kompetentna osoba koja obavlja neku aktivnost će posjedovati kombinaciju potrebnih vještina, stavova i znanja te bi se trebala sagledavati kroz holistički pristup.

U ovome pogledu, glavna zadaća učitelja leži u mjerenu ishoda učenja umjesto u mjerenu vremena u kojem su ishodi ostvareni te u facilitaciji procesa učenja umjesto u kontroliranju istog.

Obrazovanje temeljeno na uzorima

Već se duže vrijeme smatra da uzori imaju vrlo važnu ulogu u razvoju mladih. Longitudinalna studija mladih adolescenata pokazala je da su učenici koji su imali barem jednog odabranog uzora na početku studije imali bolje akademske rezultate 24 mjeseca kasnije, da su ostaviti više ciljeva usmjerenih na obrazovni uspjeh, da su više uživali u aktivnostima usmjerenima na ostvarivanje obrazovnog uspjeha, da su više razmišljali o svojoj budućnosti te da su se češće ugledali na odrasle umjesto na svoje vršnjake, u usporedbi s učenicima koji nisu imali odabranog uzora.

Uzor je osoba s kojom se pojedinac identificira na određeni način kako bi:

- stekao inspiraciju i motivaciju, i/ili
- oponašao određene značajke uzora.

Motivacijska teorija potvrđuje da inspirativni uzor može pružiti poticaj za postizanje boljeg uspjeha, pružiti usmjerenje te poticati rad i ustrajnost u ostvarivanju ciljeva. Teorija društvenog učenja tvrdi da pojedinci uče kroz promatranje ponašanja i stavova drugih osoba, kao i rezultata određenih ponašanja. Kroz promatranje pojedinci odlučuju koje dijelove promatranog ponašanja će reproducirati. Kada ponašanje uzora rezultira ishodima koji se cijene, raste vjerojatnost da će pojedinci oponašati karakteristike svog uzora poput: vrijednosti, stila, stavova, vještina i načina razmišljanja. Identifikacijska teorija naglašava da se pojedinci međusobno privlače na temelju određenih percipiranih sličnosti. Stoga, uzori mogu pomoći pojedincima u razvijanju slike o sebi. Uzori mogu biti ličnosti iz povijesti, kulture, svijeta slavnih, osobnog ili profesionalnog okruženja, ili fiktivne ličnosti. (McCullough, 2013.).

Kako odabrati sudionike (nastavnike)

U svim uključenim zemljama, učitelji će biti odabrani na temelju njihovih obrazovnih rezultata, interesa koji pokazuju, profila mladih s kojima rade i geografskog područja u kojem rade (s naglaskom na područja u nepovoljnem položaju).

Poželjno je uključiti mlađe iz nepovoljnih geografskih područja te socijalno i kulturno isključene mlađe. Zemlje s visokim postotkom migranata i izbjeglica (npr. Italija i Grčka) obratit će posebnu pozornost na uključivanje osoba s migrantskim podrijetlom u pilot fazi.

S obzirom na prirodu metodologije, poželjno je da uključeni nastavnici:

- vrednuju i valoriziraju odnos sa svojim učenicima kao didaktički pristup
- pokazuju interes za nove metodologije
- posjeduju kompetencije vezane uz procese vizualne komunikacije
- upoznati su sa strategijama i pristupima podučavanja
- predisponirani su za kreativne radioničke aktivnosti
- imaju vremena posvetiti se CrAL projektu
- imaju dobru razinu engleskog kako bi mogli lako komunicirati na platformi s nastavnicima iz drugih europskih zemalja

Lokalne radionice uživo

Kombinirani tečaj za učitelje i trenere će trajati **3 mjeseca, od listopada 2022. do siječnja 2023.**

Kako bi e-učenje učinili što efikasnijim i kako bi učiteljima omogućili da u praksi primijene stečeno znanje (kako bi ga kasnije mogli replicirati u svojim učionicama), *online* tečaj će biti nadopunjen s 5 radionica uživo. Time se i mentorima daje prilika da prate zadatke učitelja nakon svakog online modula te ih rasprave s učiteljima, dajući sudionicima radionica priliku da dobiju izravne povratne informacije o njihovom napretku i projektnom radu.

Faza treninga	Vrsta sadržaja	Sati/minute	Raspored
Modul 1: Vizualna sintaksa i re-kreativno kretanje; Module 2: Vizualna sintaksa i re-kreativno kretanje	Dijeljenje rezultata 1. i 2. zadatka: Polaznici pokazuju slike koje su prikupili tijekom svoj istraživanja (koje su već prethodno podignuli na platformu) i pojašnjavaju koje tehnike su odabrali <i>Otvorena rasprava facilitirana od strane trenera.</i>	2 sata	Tjedan 2 – 1. dan radionica uživo
Modul 3: Vizualna dramaturgija	Dijeljenje rezultata 3. zadatka Sadržaji koje su polaznici prepoznali kao najrelevantnije; video uradci poznatih youtubera, influencera ili dijelove TV serija koje prate njihovi učenici. <i>Otvorena rasprava facilitirana od strane trenera.</i> -----	1 sat	Tjedan 4 – 2. dan radionica uživo
Modul 4: Od osobe do lika, intervju	Dijeljenje rezultata 4. zadatka Najveći izazovi tijekom provođenja intervjua s kolegom ili učenikom. Što se naučilo iz iskustva? Koji alati i vještine bi olakšali posao? <i>Otvorena rasprava facilitirana od strane trenera.</i>	1 sat	
Modul 5: Vizualna dramaturgija. Od slike do pisanja, od pisanja do slika;	Dijeljenje rezultata 5. zadatka Kako je scenarij strukturiran? <i>Povratne informacije od strane trenera</i> -----	1 sat	Tjedan 6 – 3. dan radionica uživo
Modul 6: Fiktivni pristup nasuprot dokumentarnome	Dijeljenje rezultata 6. zadatka	1 sat	

	<p>Prezentacija ideje: svaki polaznik prezentira svoj dokumentarni uradak (koji su prethodno podijelili na platformi) u 5 minuta, uključujući glavnu temu i prikaz odabranih vizualnih sekvenci.</p> <p><i>Prezentacije i povratne informacije od strane trenera</i></p>		
Modul 7: Set i snimanje; Modul 8: Uređivanje videa	<p>Dijeljenje rezultata 7. zadatka Izazovi s kojima su se polaznici suočavali tijekom snimanja. Alati i vještine koji bi im olakšali rad. <i>Otvorena rasprava facilitirana od strane trenera.</i> ----- Dijeljenje rezultata 8. zadatka Oluja mozgova o postavljanju hipoteze o montiranju videa koje su snimili polaznici. <i>Otvorena rasprava poticana od strane trenera.</i></p>	1 sat ----- 1 sat	Tjedan 8 – 4. dan radionica uživo
Modul 9: Sintaksa zvuka i slike; Modul 10: Odnos prema osobnoj viziji	Practical workshop of video editing Nakon što su prošli sve dostupne elemente (scenarij, slike, snimanje, dodavanje zvuka, tonski zapisi), polaznici kreću raditi na spajanju tih elemenata uz stalnu podršku trenera.	2 sata	Tjedan 10 – 5. dan radionica uživo

U tablici niže predstavljamo okvirni raspored nacionalnih radionica:

	Tjedan 1	Tjedan 2	Tjedan 3	Tjedan 4	Tjedan 5	Tjedan 6	Tjedan 7	Tjedan 8	Tjedan 9	Tjedan 10
MODUL 1 Što je slika	Sati online: 2,5 h	Sati uživo: 2 h								
MODUL 2 Vizualna sintaksa i re-kreativno kretanje										
MODUL 3 Vizualna dramaturgija		Sati online: 2,5 h	Sati uživo: 2 h							
MODUL 4 Od osobe do lika										
MODUL 5 Od slike do pisanja, od pisanja do slike			Sati online: 2,5 h	Sati uživo: 2 h						
MODUL 6 Fiktivni pristup nasuprot dokumentarnome										
MODUL 7 Set i snimanje				Sati online: 2,5 h	Sati uživo: 2 h					
MODUL 8 Uređivanje videa										
MODUL 9 Sintaksa zvuka i slike					Sati online: 2,5 h	Sati uživo: 2 h				
MODUL 10 Projekcije u nastajanju										
UKUPNO sati	4,5h		4,5h		4,5h		4,5h		4,5h	21,5h

Kako organizirati lokalne radionice za mlade?

CrAL metodologija pilotirat će se kroz radionice s mladima kako bi se proizveli audio-vizualni sadržaji. Nakon što nastavnici i mentori završe kombinirani edukaciju, testirat će CrAL metodologiju sa svojim učenicima. Radionice CrAL-a bit će organizirane prema pristupu temeljenom na projektu i stvarnim slučajevima, promičući laboratorijsko okruženje otvoreno lokalnoj zajednici i usmjereno na razvoj tehničkih, umjetničkih i mekih vještina (kreativnost, kritičko razmišljanje, timski rad, itd.).

Učitelji i treneri će identificirati **jednu ili više tema** koje će učenici morati proučavati i pretociti ih u kratki film.

U razdoblju od 6 mjeseci, između **siječnja i lipnja 2023.**, ovisno o specifičnim potrebama glavnih aktera u svakoj pilot zemlji, učenici će, predvođeni učiteljima i mentorima, djelovati kao scenaristi, redatelji, glumci, snimatelj itd. za produkciju **ukupno 20** (4 u svakoj zemlji) kratkih videoa koji će se projicirati tijekom jednog od višestrukih događaja promoviranih u svakoj zemlji.

KAKO KORISTITI OBRAZOVNI PAKET

S obzirom na prirodu metodologije i opsežnost obrađenih tema, Obrazovni paketi (OP) – uključeni u ovaj document kao aneksi - predstavljaju operativnu referentnu točku projekta. Svaku video lekciju prati jedan obrazovni paket.

OP razvijaju sadržaje koji su predstavljeni u video lekcijama koje će biti korisne i mentorima i učiteljima. U svim OP-ima sudionici će pronaći:

- opći pregled dotične video lekcije
- ciljeve i ishode učenja
- primijenjenu pedagošku metodiku
- prikaz sadržaja podijeljen po cijelinama
- raspored i aktivnosti za nastavnike
- edukativne radne listove podijeljene po jedinicama
- sadržaje koji se koriste za produbljivanje tema lekcije u obliku pptx prezentacije

Mentori i učitelji temeljiti će svoj rad na OP-ovima koji će podržati razvoj aktivnosti na platformi i unutar učionica.

OP se nalaze u **svakom online modulu** unutar tečaja e-učenja CrAL platforme i mogu se pronaći na platformi, u dijelu: "Materijali za učenje", dio "Obrazovne jedinice".

BROJ RADIONICA ZA PRIJENOS CrAL METODOLOGIJE UČENICIMA

Predloženi broj radionica za vrijeme trajanja pilotiranja je 15 radionica od najmanje 1 sat svaka, organiziranih na sljedeći način:

- 10 radionica temeljenih na sadržaju i strukturi video lekcija i Edu paketa
- 5 radionica posvećenih obradi i montaži učeničkih audio-vizualnih proizvoda

JAČANJE TEHNIČKE PODRŠKE I POTENCIJALA ŠKOLA

Predavači će morati **komunicirati s nastavnicima** kako bi razumjeli kako najbolje procijeniti njihov potencijal, kako na tehničkoj tako i na obrazovnoj razini, kako bi mogli pravilno podržati nastavnike i osigurati učinkovit proces s učenicima. Odnos između mentora i učitelja je ključan; mentori će se morati dublje povezati s nastavnicima, kako bi razumjeli kako podržati pravilno razumijevanje metodologije, što bi mogle biti prednosti i slabosti njihove svakodnevne prakse, koju vrstu angažmana da aktiviraju sa svojim studentima i sl.

Tehničko pitanje također igra presudnu ulogu, mentori će procijeniti **školske kapacitete**, kako u pogledu prostora tako i u pogledu tehničke opremljenosti te će prema tome usmjeravati aktivnosti.

PRAĆENJE UČITELJA OD STRANE MENTORA

Tijekom pilotiranja, mentor će biti odgovoran za provođenje stalnog praćenja kako bi pravilno podržao razvoj aktivnosti i pomogao učiteljima:

- predlažemo organiziranje sastanaka s učiteljima online ili uživo svaka 2 tjedna i poticanje slanja povratnih informacija putem platforme te posebno korištenja nacionalnih foruma barem jednom mjesечно.

Učitelji će koristiti platformu za razmjenu iskustava i sadržaja te primanje povratnih informacija od nastavnika. Od nastavnika će se tražiti izjava u kojoj će biti naveden broj učenika koji sudjeluju u radionicama. Na kraju pilot faze od njih će se također tražiti da napišu kratko izvješće o aktivnostima u učionici, koje također treba sadržavati i slike.

KAKO UKLJUČITI LOKALNU ZAJEDNICU

Uključivanje lokalne zajednice u svrhu podizanja svijesti tijekom faze pilotiranja bit će posebno važno: roditelji učenika i članovi lokalne zajednice bit će izravno uključeni u aktivnosti projekta putem: intervjuja, izravnog uključivanja u produkciju filmova (npr. kao glumci ili kroz svjedočanstva) te lokalnih diseminacijskih događanja.

Certifikacija

Sudjelovanje nastavnika u kombiniranoj edukaciji i pilot fazi CrAL projekta bit će priznato putem certifikata.

Internetska obuka smatrać će se završenom ako su nastavnici obavili sve zadatke predviđene platformom (kvizovi i vježbe) te ako su prisustvovali na najmanje 80% online tečaja i nastave uživo.

Provjera stjecanja osnovnih znanja o ključnim pojmovima videolekcija odvijat će se kroz kvizove na platformi; ovo je metoda samoprovjere kojom korisnik može provjeriti stečeno znanje.

Evaluacija kreativnih vježbi koje se predlažu na završetku svakog modula, a zatim se raspravlja i dijeli tijekom radionica uživo, odvija se na platformi, gdje mentori ne dodjeljuju formalnu ocjenu, već daju povratne informacije kako bi podržali nastavnike u predlaganju istih aktivnosti svojim učenicima u nastavi.

Smjernice natjecanja

Na početku pilot faze **pokrenut će se nacionalna natjecanja** u svakoj zemlji te će se odabratи ukupno najbolji video, kao video s najvećim brojem lajkova/dijeljenja ostvarenih na društvenim mrežama. 5 nacionalnih pobjednika bit će pozvano da sudjeluje u završnom projektnom događaju (ALL DIGITAL summit 2023.) tijekom kojeg će sve pobjedničke videozapise projicirati i predstaviti sami mladi ljudi, kako bi promovirali svoju ulogu stvarnih aktera promjene.

ALL DIGITAL žiri potom će glasovati za najbolji video koji će biti nagrađen tijekom dodjele AD nagrada, koja će se održati u sklopu završnog događaja projekta (AD Summit).

Kratki filmovi moraju biti proizvedeni i prijavljeni poštujući **skup pravila**.

Audio-vizualni projekti:

- moraju se sastojati od niza slika i/ili kratkih videozapisa ne duljih od 3 minute
- mogu imati glazbu i glas
- mogu se izraditi na engleskom ili na nacionalnim jezicima partnera.
- Video zapisi za projekt CrAL uključivat će uvod i završni dio s vizualnim elementima projekta koji će biti dostupni na platformi.

Video zapisi u završnom dijelu moraju sadržavati sljedeće:

- ime i prezime autora/autora
- školu/ustanovu
- grad
- zemlju
- obavijest o autorskim pravima (pogledajte upute u nastavku u Problemima s autorskim pravima)

PROBLEMI S AUTORSKIM PRAVIMA

Videozapisi moraju poštovati pravila o autorskim pravima i jasno i primjereno upućivati na bilo koji Creative Commons materijal koji se koristi kada je to potrebno.

Timovi učenika trebaju imati autorska prava za sve videozapise i fotografije koje će koristiti u svojim produkcijama - alternativno bi trebali koristiti materijale bez autorskih prava.

Najbolje slike, videozapisi i glazba koji će biti uključeni u videozapise su oni koje sudionici sami naprave. Ako se sudionici odluče koristiti tuđim radom, moraju biti sigurni da imaju pravo koristiti ga i odati priznanje osobi koja ga je napravila - to bi trebalo učiniti na ekranu na kraju kratkog filma.

Digitalne priče/kratki filmovi proizvedeni u projektu CrAL bit će zaštićeni autorskim pravima prema licenci Creative Commons.

Te su licence dostupne besplatno i omogućuju kreatorima da obavijeste koja prava zadržavaju, a kojih prava se odriču u korist primatelja ili drugih kreatora. Odabrana licenca je:

NonCommercial-ShareAlike 4.0 Unported (CC BY-NC-SA 4.0) što znači da primatelji mogu slobodno dijeliti (kopirati, distribuirati i prenositi djelo), pod sljedećim uvjetima:

Atribucija – oni moraju atribuirati djelo na način naveden od strane autora ili davatelja licence (ali ne na bilo koji način koji sugerira da podržavaju vas ili vašu upotrebu djela).

Nekomercijalnost - ne smiju koristiti ovo djelo u komercijalne svrhe.

Dijeljenje pod istim uvjetima – Ako se djelo izmjeni, transformira ili nadogradi, moguće je distribuirati nastalo djelo samo pod istom ili sličnom licencom kao i ova.

Više informacija:

<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0>

Kako bi se eksplicitno naznačilo da se audio-vizualna djela koja proizvode sudionici projekta CrAL realiziraju i distribuiraju pod ovom licencom, autor(i) trebaju uključiti sljedeću sliku i tekst:

Ovo je djelo licencirano pod međunarodnom licencom Creative Commons Attribution-NonCommercialShareAlike 4.0 (CC BY-NC-SA 4.0)

KRITERIJI EVALUACIJE

Učeničke kratke filmove ocjenjivat će žiri sastavljen od predstavnika partnerskih organizacija, mentora i trenera koji su pružali podršku učiteljima kroz trening CrAL metodologije te stručnjaci iz područja audiovizualnog jezika i kinematografije.

Kriteriji na temelju kojih će se evaluirati konačni radovi i dodijeliti nacionalna nagrada za najznačajniji kratki film u skladu su s pedagoškim principima CrAL metodologije:

Kriterij	Opis	Bodovi
A. Kreativno korištenje digitalnih vještina	Vještina stvaranja originalnog i kreativnog sadržaja svjesnim korištenjem digitalnih i multimedijaških reproduksijskih alata. Npr. svjesno korištenje kadrova, originalna montaža, kreativno korištenje zvuka, stvaranje originalnog digitalnog zvučnog zapisa.	10
B. Originalni scenarij	Odabir značajne teme, uvjerljiva priča, dobro strukturiran scenarij, kvaliteta dijaloga, svjesno korištenje kronološkog poretka scena, originalan pristup temi, emocionalna vrijednost priče autorima.	10
C. Kritičko razmišljanje i interpretacija stvarnosti	Ovladavanje audiovizualnim jezikom i evidentna svijest o vrijednosti audiovizualnog jezika kao sredstva izražavanja vlastitih misli.	10
D. Socijalna inkluzija	Pokazatelji zajedničkog stvaranja audiovizualnog sadržaja i aktivnog uključivanja osoba različitog podrijetla; uključivanje referentnih zajednica učenika, bilo da se radi o internetskim zajednicama, lokalnim zajednicama, društvenim zajednicama, školskim zajednicama.	
F. Originalnost sadržaja	Pokazatelji zajedničkog stvaranja pozitivnih protunarativa - naspram porukama koje promiču digitalni i nedigitalni mediji –	10

temeljenih na razradi novih audiovizualnih sadržaja, razradi originalne perspektive suvremenih zbivanja.

Obrazovni paketi

Ovaj dio dokumenta sadrži sve Obrazovne pakete koji odgovaraju 10 modula CrAL treninga.

NASTAVNIČKI PRIRUČNIK – LEKCIJA 1

VIZUALNA SINTAKSA I RE-KREATIVNO KRETANJE

Lekcije počinju uvodom u vizualnu produkciju i vode učenike kroz niz tematskih razgovora u kojima se predstavljaju teme reprezentativne komunikacije, kinematografske ekspresije i fotografске kompozicije.

Predlaže se pristup koji dekontekstualizira uopćene logičke spone koje prevladavaju racionalnim promišljanjem te pisanim i govorenim jezikom.

Praksa projekta CrAL predlaže niz vizualnih istraživanja za poticanje perceptivnog djelovanja koje se uglavnom temelji na emocionalnoj i nesvjesnoj sferi.

Metodologija nam ukazuje na postojanje aktivne pismenosti koja obuhvaća „slike u pokretu“ te utječe na način na koji percipiramo, reprezentiramo i interpretiramo stvarnost.

Ovi načini komunikacije nose naprednije značajke u usporedbi s klasičnom verbalnom artikulacijom i jezičnom kreativnošću te obično mogu biti uključeni u kontekst vizualnih umjetnosti. Pristup stimulira učenike te ih stavlja u stanje izraženije spontanosti prožeto opažanjem i samo-izražavanjem, a poslijedično i s ojačanom osjetljivosti prema drugima i jačom povezanosti s drugima: kritičko mišljenje i detaljno opažanje leže u središtu ove konkretnе tehnike.

Vježba razdvajanja od određenog objekta koji se promatra/reprezentira leži u središtu CrAL pristupa.

Potiće se istraživanje osobnih tema, definiranje vezane vizualne svrhe i, tijekom odlučivanja kako ukalupiti odabranu materiju – u tehničkom i spekulativnom smislu, proces distanciranja u kojem se moment opažanja dekonstruira kroz nekoliko iskustava slikanja radova.

Rani koraci uključuju trenutno shvaćanje stvarnosti koje naglašava opću perspektivu početnog rada te izdvaja prirodne sklonosti autora. Ovaj trenutak je ključan kod određivanja početne atmosfere i uspostavljanja otvorene komunikacije između učenika i nastavnika.

Nadalje, učenici se vraćaju par koraka unatrag i produciraju druge uratke, ali istovremeno i promatraju svoju temu s distance. Ovakvo stanje razotkriva točne i bogate detalje: geste, interakcije, prepoznavanje prostora, trenutke tišine i prisutnost zvukova.

Ova tehnika potiče identifikaciju i istraživanje narativne ideje: između ostalog, dekonstruiranje materije stvarnosti često nas dovodi do kontroverznih nazora, do uzroka

trenja, do neriješenih zagonetki. Koncept konflikta se može pronaći u fotografijama ili pokretnim slikama, bilo u vizualnom ili sadržajnom smislu.

Sesije otvorenih rasprava i oluje ideja će pomoći cijeloj grupi kod dijeljenja tehničkih i narativnih utisaka te kod artikulacije ključnih opazivih elemenata poput vizualne kompozicije, prepoznavanja poruke, istraživanja konteksta i prepoznavanja ključne teme koja pokreće radnju.

Jedna od ključnih zadaća ove lekcije je izdvojiti konflikt kao temeljni element naracije. Učitelji bi se trebali upustiti u interakciju s materijom koju produciraju učenici te usput facilitirati razvijanje artikulacije naracije.

Općenito gledano, kvaliteta razgovora je ključna kod razvijanja svijesti o vlastitom radu te često aktivira živopisni i pronicljivi proces recenziranja tuđeg i vlastitog rada. Projekt CrAL predviđa razvoj ovog procesa te ga stavlja u središte pedagoških ciljeva.

CILJEVI I ISHODI UČENJA

Svaka lekcija definira specifične obrazovne okvire koje će nastavnici obogatiti svojim osobnim perspektivama.

Ciljevi učenja:

- postati svjesniji vlastitih reakcija na vanjske podražaje.
- razumijevanje reprezentativnog djelovanja
- definiranje koncepta slike
- razumijevanje važnosti točke gledišta
- razumijevanje važnosti konflikta kao temeljnog elementa naracije
- razumijevanje jezika slike
- razumijevanje procesa reproduciranja stvarnosti kroz jezik kinematografije

Ishodi učenja:

- interpretirati slike i podražaje koje one pružaju
- samozraziti se kroz reprodukciju slika
- istražiti vlastite točke gledišta kao sredstva ekspresije
- identificirati "konflikt" i načine njegova vizualnog pripovijedanja
- prikupiti slike stvarnosti

PRIMJENJENA PEDAGOŠKA METODOLOGIJA*

Projektno učenje

Suradničko učenje

Participativno učenje I poučavanje

Strategije vizualnog promišljanja

Učenje temeljeno na kompetencijama

*Molimo pogledajte dokument "Metodologija za nastavnike".

STRUKTURA DOKUMENTA

Sadržaj je podijeljen u cjeline:

1. Kapacitet reakcije
2. Što je slika
3. Bilježnica

Svaka je cjelina predstavljena edukativnim radnim listićem, pregledom koji uvodi teme i vježbe lekcije na jednoj stranici koju je lako ispisati i može se podijeliti s učenicima. Kasnije je prikazana dubinska didaktička organizacija lekcije koja detaljno navodi kako stupiti u interakciju, koje teme je potrebno raspraviti i koje aktivnosti i vježbe valja predložiti.

Dodatno, nastavnici na raspolaganju imaju dvije prezentacije korisne za prikupljanje i dijeljenje sadržaja:

1. CrAL_Gestalt.pptx

Vizualna sintaksa i re-kreativno kretanje

“ ” Kamera je instrument otkrivanja. Ne fotografiramo samo ono što znamo, već i ono što ne znamo.

Lisette Model

SADRŽAJ

- vizualna percepcija
- vizualna produkcija

KLJUČNE KOMPETENCIJE

- promatranje i prikaz stvarnosti
- vizualno istraživanje
- re-prezentacijska akcija

TEMA (TEME)

- vizualni čin percepcije
- vizualna produkcija kao medij sjećanja
- prikazivanje osjećaja: promatranje stvarnosti i unutarnji odjeci
- vizualna retorika
- vizualna naracija odvaja od riječi: razlika između verbalnog i vizualnog razmišljanja
- skriveno značenje unutar fotografске građe
- prikazana stvarnost ugrađuje interpretaciju

KLJUČNA PITANJA

- Što vidiš? Koji vizualni elementi odjekuju u tvom senzibilitetu?
- Zašto fotografiraš ili snimaš video?
- Čemu služi tvoja vizualna produkcija?

IZVORI

- <https://www.lensculture.com/explore/award-winners/critics-choice-2021>
- <https://www.worldpressphoto.org/collection/photo-contest>
- privatni arhiv učeničkih vizuala, pametni mobiteli ili drugi mediji

OPIS AKTIVNOSTI

- uvod u MANIFEST
- zajednička rasprava o činu fotografiranja i stvaranju svakodnevnih snimki stvarnosti
- kolektivna observacija i vizualna analiza odabrane serije sa stranice LENS CULTURE ili WORLD PRESS PHOTO

PRAKTIČNE VJEŽBE

vježba 1: Prođite kroz svoju bilježnicu, osobni dnevnik ili kalendar. Obratite pozornost na to kako prikupljate ideje, zabilješke i misli. Identificirajte koja je proporcionalnost između verbalnih primjera i vizualnih prikaza.

Prva cjelina: Kapacitet reakcije

Lekcija	Metode poučavanja	Alati/Otvoreni obrazovni sadržaji	Opis	Ciljevi	Vrijeme
1.1 KAPACITET REAKCIJE	Aktivnosti zagrijavanja	<ul style="list-style-type: none"> . interaktivna bijela ploča . kopija CrAL Manifesta u digitalnom ili tiskanom obliku . samoljepljivi papirići . pametni telefoni učenika ili školska računala 	<p>CrAL Manifest Učitelj predstavi Manifest čitanjem 10 točaka te vodi i potiče uvodnu raspravu.</p> <p>S učenicima se provede kratka aktivnost zagrijavanja koja uključuje rad u grupama i odabir 10 slika na koje ih asocira svaka od točaka Manifesta.</p> <p>Zadatak 1: Učenici na internetu traže fotografije koje bi povezali s 10 točaka Manifesta. Zatim dijele svoje istraživanje s ostatkom tima i pažljivo prate tuđe odabire. Zatim se bira 10 finalnih fotografija koje će predstavljati vizuelnu interpretaciju Manifesta na razini grupe. Pomoću rezultata se izrađuje ploča raspoloženja, digitalni kolaž ili kratki video.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - steći osnovno znanje o Manifestu - omogućiti učenicima povezivanje sa sadržajem Manifesta i dijeljenje njihovog osobnog vizualnog imaginarija - producirati vizuelni materijal povezan s Manifestom (1 rezultat po grupi) 	15 min.
	Plenarna rasprava i sesija pitanja i odgovora		<p>Vizuelna produkcija Otvorena rasprava o procesu fotografiranja. Učenike se potiče da rasprave:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kako oni produciraju vizuelni sadržaj, zašto i za koga - koju elektroničku opremu preferiraju i zašto - koja je osobna, a koja kolektivna svrha vizuelnih produkcija - koje teme se najviše vizuelno istražuju - uloga sjećanja - kako fotografija dočarava osjećaje; opažanje i viđenje realnosti potiče proces u kojem vanjski podražaj dovodi do niza internih i osobnih percepacija (bez korištenja riječi) - kako prikupljanje slika doprinosi reprodukciji i interpretaciji - razlika između gledanja i viđenja - stvaranje vizuelnih sadržaja podrazumijeva trenutak razdvajanja – od drugih, od materije koja se istražuje i konačno od samog produciranog djela – ovo dovodi do potencijala za razvoj dramaturškog procesa 		30 min.

	Plenarna rasprava i sesija pitanja i odgovora	. interaktivna bijela ploča . niz fotografija (*vidi dio IZVORI u obrazovnom radnom listu)	Vizualna percepcija Učenicima se pokaže niz prethodno probranih slika. Grupa dekonstruira fotografije kroz analizu: <ul style="list-style-type: none"> - formalne strukture - boja - subjekata - gestikulacije - lokacije - poruke - točke gledišta/kuta slikanja - znakova i simbola - svrhe 		
--	---	---	--	--	--

Praktična vježba 1

Pitajte svoje učenike da promotre svoje bilježnice, dnevnike i kalendare i da obrate pozornost na to kako prikupljaju ideje, misli, rasporede itd.

Koji je odnos između pisanog teksta i grafičkih elemenata? Je li moguće prepoznati naklonjenost prema jednom ili drugom pristupu? Postoji li ikakav odnos između reprezentativnog i pisanog sadržaja?

Što je slika

“ ” Najpolitičkija odluka koju donosite je ona u kojoj usmjeravate nečiji pogled. Drugim riječima, sve ono što pokazujete ljudima iz dana u dan je političko... A ono politički najindoktrinirajuće što možete napraviti ljudskom biću je pokazivati mu, svaki dan, da promjena nije moguća.

Wim Wenders

SADRŽAJ

- vizualna percepcija i produkcija
- Gestalt teorija

KLJUČNE KOMPETENCIJE

- promatranje i prikaz stvarnosti
- kreativnost kao sistematski proces: odvajanje, produkcija, arhiviranje
- samo-reprezentacija kroz vizualni sadržaj

TEMA (TEME)

- promatranje i predstavljanje stvarnosti
- reprodukcija stvarnosti, prikaz povijesti kinematografije
- čin viđenja kao kulturna gesta; Gestalt teorija
- reproducirane slike kao izraz i detekcija konflikata
- kolektivno značenje stimulirano subjektivnom produkcijom

KLJUČNA PITANJA

- Koji su sadržaji vaše vizualne produkcije?
- Možete li pronaći vizualne ili spekulativne konfliktne elemente? (suprotnosti, jukstapozicije, dihotomije)

IZVORI

- osobni vizualni arhiv učenika, pametni mobitel ili drugi medij

OPIS AKTIVNOSTI

- zajednička rasprava o činu fotografiranja i stvaranju dnevnih zapisa stvarnosti
- zajednička observacija vizualnih primjera formaliziranih unutar Gestalt teorije

PRAKTIČNE VJEŽBE

exercise 2: Provedite dan bez interakcije s društvenim medijima, televizijom, filmovima ili serijama.

Sljedeći dan pripremite se za svoje prvo vizualno istraživanje: odaberite vanjsku lokaciju koja u vama budi interes. U samoći, promatrajte i spontano prikupljajte sadržaj.

exercise 3: Dekontekstualizirajte vizualne sadržaje od riječi. Gledajte televiziju bez audio signala barem 30 minuta. Pokušajte se fokusirati na posljedice ove vježbe. Kako interpretirate slike? Primjećujete li vizualne veze koje vam pomažu elaborirati sadržaje i značenja?

Druga cjelina: Što je slika

Lekcija	Metode poučavanja	Alati / Otvoreni obrazovni sadržaji	Opis	Vrijeme
1.2 ŠTO JE SLIKA	Prezentacija i plenarna rasprava i sesija pitanja i odgovora	. interaktivna bijela ploča . osobne vizualne arhive učenika	Vizualna percepcija i produkcija Otvorena rasprava o procesu fotografiranja. Učenike se potiče da se osvrnu na sljedeće teme: <ul style="list-style-type: none"> - sadržaji - emocije - konfliktni ili kontroverzni elementi (kontraste, jukstapozicije, dihotomije) prisutne u njihovim osobnim uradcima - namjere - teme koje se ponavljaju unutar prijateljskih krugova ili unutar širih grupa - vizualna dekonstrukcija: <ul style="list-style-type: none"> - formalna struktura - boja - subjekti - geste - lokacija - poruke - točka gledišta / kut snimanja - znakovi i simboli - svrhe - važnost prakse arhiviranja; stvaranje vizualnih serija stimulira shvaćanje sadržaja i pomaže pri prikupljanju ideja. Proces arhiviranja podupire ideju odvajanja od samog čina fotografiranja. Odvajanje se odvija i na spekulativnoj (prepoznavanje očitih ideja) i vremenskoj razini (naknadna analiza arhive otkriva nove moguće sadržaje).	15 min.
	Prezentacija	PPT (CrAL_Gestalt.pptx)	Gestalt teorija Uvod u zakonitosti percepcije. Gestalt teorija smatra da je čin gledanja rezultat senzorne stimulacije, ali i kognitivnog i kulturnog djelovanja.	15 min.

Praktična vježba 2

31

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
PROJECT NUMBER: 621357-EPP-1-2020-1-BE-EPKA3-PI-SOC-IN
PROJECT TITLE: Creative Audiovisual Lab for the promotion of critical thinking and media literacy

Zamolite učenike da provedu dan bez interakcije s bilo kakvim elektronskim napravama kako bi izbjegli narativnu stimulaciju. Bez obzira na to dijele li se na društvenim mrežama ili se radi o trenucima uživanja u kinu ili televizijskom programu, ovdje je cilj utvrditi udaljenost od vizualne materije, njenog društveno uobičajenog korištenja i prakse dijeljenja.

Dan nakon ovog zadatka, učenici bi trebali započeti fotografsku aktivnost: odabirom vanjske lokacije, zadatak je odvojiti se od drugih i prikupiti seriju slika.

Praktična vježba 3

Zamolite učenike da pogledaju bilo koji tip vizualnog sadržaja bez zvučnog stimulansa, najmanje 30 minuta. Cilj ove vježbe je odvojiti riječi od slika i potaknuti dublje promatranje jezika slika.

Bilježnica

“ ” Na kraju – ili na rubu – za dobro vidjeti fotografiju najbolje je odvratiti pogled ili zatvoriti oči. “Potreban uvjet za sliku je vid”, Januh je rekao Kafka; a Kafka se nasmijao i odgovorio: “Fotografiramo stvari kako bismo ih izbacili iz svog uma. Moje su priče način zatvaranja očiju”.

Roland Barthes

SADRŽAJ

- vizualna percepcija i produkcija
- storytelling i dramaturgija

KLJUČNE KOMPETENCIJE

- promatranje i prikaz stvarnosti
- vizualno istraživanje
- re-prezentacijska akcija

TEMA (TEME)

- vizualna produkcija i njen odnos s vremenom: aktivni vid i vizualna reakcija
- reproducirane slike kao unutarnji izraz: pronađite svoj vlastiti glas
- razlika između gledanja i viđenja
- konflikt kao ključni element u narativu i praksi storytellinga

KLJUČNA PITANJA

- O čemu se radilo u vašoj vizualnoj produkciji?
- Možete li pronaći vizualne ili spekulativne konfliktne elemente? (kontraste, jukstapozicije, dihotomije)
- how do you feel when you separate yourself from reality in order to produce visual contents?
- can your body of work be linked with your personal emotions? Does the camera limit your expression?

IZVORI

- students' produced body of work, resulting from exercise 2

OPIS AKTIVNOSTI

- plenary discussion about the act visual material resulting from exercise 2: scholars navigate visual contents and develop a related visual analysis
- collective observation of the visual examples formalized within the Gestalt Theory

PRAKTIČNE VJEŽBE

exercise 4: go back to your chosen location and shoot again, in solitude. Focus on people, gestures and spaces.

Treća cjelina: Bilježnica

Lekcija	Metode poučavanja	Alati / Otvoreni obrazovni sadržaji	Opis	Vrijeme
1.3 BILJEŽNICA	Prezentacija i plenarna rasprava i sesija pitanja i odgovora	. interaktivna bijela ploča . vizualni radovi učenika (vježba 2)	<p>Vizualna percepcija i produkcija Otvorena rasprava o produciranim radovima iz vježbe 2. Učenike se potiče da se osvrnu na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sadržaje - sakrivena značenja - osjećaje - konfliktne elemente (kontraste, jukstapozicije, dihotomije) - namjere - vizualnu dekonstrukciju <ul style="list-style-type: none"> - formalne strukture - boja - subjekata - gestikulacije - lokacije - poruka - točke gledišta / kuta snimanja - znakova i simbola - svrhe - važnost prakse arhiviranja: probiranja slike koje podupire ideju 	30 min.
	Prezentacija	PPT (CrAL_Storytelling.pptx)	<p>Priopovijedanje i dramaturgija Prvi uvod u temu, uz naglašavanje koncepta konflikta.</p>	15 min.

Practical exercise 4

Stimulate students to go back to their chosen location and produce a second body of work, concentrating on people, gestures and space.

NASTAVNIČKI PRIRUČNIK – LEKCIJA 2

VIZUALNA SINTAKSA I RE-KREATIVNO KRETANJE

Druga lekcija počinje govorom grčkog redatelja Angelopoula koji tvrdi da jezik slike mora govoriti o svemu i pripadati svima. Ovo je uvod u temu vizualne sintakse i re-kreativnog kretanja.

Cilj ove lekcije je naučiti učenike kako se izražavati kroz vizualnu sintaksu. Ključno za ostvarivanje ovog cilja je shvaćanje da su slike ekspresivne te da kod promatrača izazivaju spontane asocijacije i ideje koje mogu generirati priču.

Kako bi se ilustrirala ova zamisao u praksi, cjelina 2.1 pokazuje učenicima kako se odvojiti od objekta opažanja s ciljem postizanja boljeg uvida. Lekcija počinje nizom slika sa internetske stranice Street Photography na kojima je naglašeni konflikt. Taj unutarnji kontrast, koji se odvija paralelno s prostorom, vremenom i pokretom, navodi promatrače da se usredotoče na vizualnu dramaturgiju. Ovo se učenicima objašnjava pomoću dvije slike koje prvotno stoje razdvojene, ali međusobno povezane narativnim elementima. Vizualni input potiče promatrače da vizualnu sintaksu pretvore u govorenu naraciju. Pomoću informativnog videa ova vježba se dodatno osnažuje preko zvučne pozadine što stavlja dodatni naglasak na audiovizualni pristup.

U lekciji 2.2 se prethodno obrađenom sadržaju pristupa iz drugog kuta. Učenici postaju autori slika putem zadaće u kojoj moraju producirati slike koje generiraju energiju, snagu i značenje. Tijekom vježbe trebalo bi doći do promjene perspektive te bi učenici trebali steći dojam što znači napraviti fotografiju koja osim vizualne sintakse sadrži i osobnu ekspresiju.

Tijekom lekcije 2.3 dolazi do refleksije i razrade radova učenika. Kod interpretacije vizualnih medija mladi često tematiziraju adolescentski konflikt. Stoga je tijekom ove vježbe potrebno obratiti pažnju i na psihološku sigurnost učenika dok oni s učiteljem i ostatkom grupe dijele svoje misli i unutarnje napetosti. Dodatna vrijednost ove vježbe je što komentiranje vlastitih i tuđih slika te slušanje osvrta drugih članova grupe postepeno poprima oblik priče. Ovaj pristup učenicima predstavlja osnove re-kreativnog kretanja. Ovo se događa zbog reaktivne dinamike koja osigurava da se nešto rekreira bez ponavljanja ili kopiranja.

U lekciji 2.4 učenici počinju zajednički promišljati o naraciji koju bi mogli koristiti kod stvaranju audiovizualnog uratka. Učiteljeva uloga je snimanje i strukturiranje protoka slobodne misli kako bi se učenicima pomoglo da dosegnu jasniju sliku o svojoj priči.

CILJEVI I ISHODI UČENJA

Svaka lekcija definira specifične obrazovne okvire koji će dodatno biti obogaćeni od strane nastavnika na temelju njihovih osobnih perspektiva.

Ciljevi:

- učiti kako analizirati i interpretirati slike
- naučiti fotografске i kinematografske tehnike
- učiti kako koristiti moć reprezentativne slike u komuniciranju svoje vizije stvarnosti
- razrada ključnih elemenata narativne ideje
- učiti kako promatrati okoliš i ljude
- graditi narativnu ideju kroz oluju ideja

Ishodi:

- koristiti slike za komuniciranje i samoizražavanje
- koristiti fotografске tehnike za efikasnije komuniciranje svoje vizije stvarnosti
- koristiti promišljanje kroz slike za stimuliranje kritičkog mišljenja, kreativne komunikacije i rješavanja problema
- priprema temelja za kolektivnu priču

PRIMIJENJENA PEDAGOŠKA METODOLOGIJA*

Projektno učenje

Suradničko učenje

Participativno poučavanje i učenje

Strategije vizualnog promišljanja

Učenje utemeljeno na kompetencijama

**Pogledati dokument „Metodologija za učitelje“

STRUKTURA DOKUMENTA

Sadržaj je podijeljen u cjeline:

1. Analiza fotografije
2. Vizualna sintaksa
3. Re-kreativno kretanje
4. Kolektivno promišljanje o slikama

Svaka cjelina je sažeta u obliku obrazovnog radnog lista, pregleda duljine jedne stranice koji daje popis tema i tehnika koje će biti korištene u lekciji. Ti radni listovi su sažeti i pogodni za duplicitiranje te se lako mogu podijeliti s polaznicima. Dalje u tekstu se zatim nalazi temeljitija didaktička organizacija lekcije koja detaljizira načine interakcije i navodi teme koje bi se trebale raspraviti, kao i prijedloge aktivnosti i vježbi.

Odvajanje kako bi se pomoglo gledanju

“ ”

Oblik se može shvatiti poput neke vrste držača koji sadrži mnoštvo unutarnjih pod-oblika. Oni su nevidljivi većinu vremena te su organizirani recipročno kako bi tvorili cjelovite smislene percepse koje zatim nazivamo kvadratima, dijamantima, itd.

B. Pinna, J. Koenderink et Andrea van Doorn

SADRŽAJ

- odvajanje kako bi se pomoglo gledanju
- stvaranje narativnih poveznica
- vizualna sintaksa

KLJUČNE KOMPETENCIJE

- opažanje i interpretacija vizualne sintakse
- slobodne asocijacije i interpretacija
- sposobnost kombiniranja slika
- pri povijedanje
- percepcija vlastitih misli, ideja i asocijativnih procesa

TEME

- vizualni čin percepse
- vizualna produkcija kao medij za sjećanje

KLJUČNA PITANJA

- koje slobodne asocijacije vam padaju na pamet kada promišljate o slikama?
- koje ideje vam zaokupljuju mašti kada promišljate o slikama?

IZVORI

- street photography: https://jamesmaherphotography.com/street_photography/what-is-street-photography/

OPIS AKTIVNOSTI

- asocijativno mišljenje, interpretiranje vizualne sintakse
- povezivanje slika; stvaranje vizualne dramaturgije
- refleksije o obrađenom sadržaju

PRAKTIČNA VJEŽBA

vježba 1: Izrežite ili otisnite slike koje vam privuku pažnju te ih donesite na nastavu.

Prva cjelina: Odvajanje kako bi se pomoglo gledanju

Lekcija	Metode poučavanja	Alati / Otvoreni obrazovni sadržaji	Opis	Ciljevi	Vrijeme
2.1 Odvajanje kako bi se pomoglo gledanju	Zagrijavanje	. bijela ploča . markeri	Asocijativno promišljanje, interpretiranje vizualne sintakse Staviti sliku na bijelu ploču. Neka učenici pridu i zapišu jednu riječ koja im padne na pamet kada pogledaju sliku. Alternativno, učenici mogu povlačiti linije koje izražavaju njihove osjećaje tijekom promatranja slike. - neka učenici objasne zašto su zapisali određenu riječ ili nacrtali neku liniju - neka objasne svoje asocijacije i emocije koje su osjetili - ukazati na kolektivnu misao grupe. Naglasiti kako konflikt u slici potiče naš um na traženje razloga što posljedično omogućuje smišljanje priče.	- unaprjeđenje spekulativnog i osobnog uvida - poticati konfrontaciju - istraživati ideju konflikta	10 min.
	Rad u skupinama	. različite slike (slike mogu biti otisnute, izrezane časopisa ili nešto treće.)	Povezivanje slika; smišljanje vizualne dramaturgije Učitelj i učenici otisnu ili izrežu slike prije aktivnosti te ih donesu na nastavu. Učitelj podijeli razred u grupe i pusti učenicima da odaberu dvije slike. Učenici mogu slike birati i nasumično pa onda osmislići kratku priču koja bi povezala dvije slike koje su odabrali. Mogu koristiti i papir većeg formata na koji zapisuju svoje ideje, lijepe slike i konačno pišu priču. Priča može biti predstavljena pred ostatkom razreda uz pomoć postera ili se može napraviti kratka igra igranja uloga kroz koju bi grupe učenika ispričali svoje priče.	- unaprjeđenje spekulativnog i osobnog uvida - primjeniti temeljite analize i aktivno istraživanja narativnog procesa	10 min.
	Plenarna rasprava i sesija pitanja odgovora		Vrijeme za refleksiju Proći kroz dnevni proces učenja. Pitati učenike što im se svidjelo kod današnje lekcije. Može se koristiti varijacija igre „odlazim iz učionice i sa sobom nosim...“ pri čemu učenici pojedinačno razmisle i dovrše rečenicu onime što ih se danas najviše dojmilo i što će zapamtiti.	- izgradnja odnosa unutar grupe - poticanje osobne i kolektivne refleksije	10 min.

Zapamtitu.

Praktična vježba 1 Izrežite ili ispišite slike koje vam zaokupe pozornost i donesite ih na sat. Slikajte nešto što vam zaokupi pažnju i pokažite sliku razredu na sljedećem satu.

Vizualna sintaksa

“ ”

Ako je sintaksa redanje riječi i fraza s ciljem dobro strukturiranih rečenica u jeziku, vizualna sintaksa se može smatrati redanjem nevidljivih unutarnjih oblika za kreiranje dobro strukturiranih vidljivih oblika u stvarnom svijetu.

B. Pinna, J. Koenderink et Andrea van Doorn

SADRŽAJ

- razumijevanje vizualne sintakse
- razvijati vizualnu produkciju

KLJUČNE KOMPETENCIJE

- opažanje stvarnosti i njena reprezentacija
- kreativnost kao sistemični proces: odvajanje, produkcija, arhiviranje
- samo-reprezentacija kroz vizualni sadržaj
- produciranje i predstavljanje

TEME

- vizualna sintaksa
- analiziranje i interpretiranje slika
- fotografске i kinematografske tehnike
- korištenje moći reprezentativnih slika za prenošenje osobne vizije stvarnosti

KLJUČNA PITANJA

- što vas je privuklo prema vašoj vizualnoj produkciji?
- kako se može interpretirati vaša vizualna produkcija?

IZVORI

/

OPIS AKTIVNOSTI

- promjena perspektive
- produciranje vlastite slike koja sadrži prostor, pokret i osjećaje
- opažanje i interpretiranje vizualnih produkcija
- predstavljanje slika

PRAKTIČNE VJEŽBE

vježba 2: Neka učenici naprave bilješke vezane za svoje slike kako bi mogli pretvoriti svoju vizualnu ideju u pisani jezik. Učenici bilježe osjećaje koje osjete tijekom gledanja vlastite slike. Uputite učenike da zapisuju i svoje osjećaje koji se pojave tijekom promatranja slike. Potičite ih da idu duboko. Pustite ih da idu od pred-verbalnog prema verbalnom.

Druga cjelina: Vizualna sintaksa

Lekcija	Metode poučavanja	Alati / otvoreni obrazovni sadržaji	Opis	Ciljevi	Vrijeme
2.2 Vizualna sintaksa	Praktična aktivnost	. video kamere . pametni mobiteli učenika	Promjena perspektive Neka učenici zamijene uloge. Umjesto da budu promatrači slike, neka postanu autori. Dajte im par minuta da prošeću školskom zgradom i neka fotografiraju nešto što će njima nositi dublje značenje te posljedično možda dovesti i do priče.	- nastaviti vizualnu produkciju i istraživanje - razvijati tehničke vještine	10 min.
	Prezentacija	. bijela ploča	Predstavljanje slike Dati učenicima vremena da predstave slike koje su uslikali ili kod kuće ili na početku lekcije. Neka svi učenici pokušaju s interpretiranjem slike. Pokušajte pronaći poveznice između izloženih slika. Postoji li neki zajednički konflikt koji se ponavlja na više slika?	- poticati osobnu i kolektivnu refleksiju - razvijati odnose unutar grupe	20min.

Vježba 3

Neka učenici zabilježe krate priče uz svoje slike. Na taj način mogu početi prenositi svoje inicijalne vizuelne ideje u pisani jezik. Recite učenicima i da zapišu osjećaje i emocije koje osjećaju kada gledaju u svoju vlastitu sliku. Potičite ih da idu što dublje i dopustite im da idu od preverbalnog prema verbalnom.

„Re-kreativno kretanje“

“ ” Živjeti, grijesiti, pasti, nadvladati, stvoriti život iz života.

James Joyce

SADRŽAJ

- re-kreativna dinamika
- od pred-verbalnog prema verbalnom

KLJUČNE KOMPETENCIJE

- prepoznavanje konflikta u slikama
- produciranje i prezentiranje vlastitih slika
- razumijevanje lingvističkog procesa

TEME

- interpretacija generativnih slika
- lingvistički proces
- kretanje u vremenu, kretanje u prostoru
- reaktivna dinamika, re-kreacija

KLJUČNA PITANJA

- Kako slika predstavlja konflikt?
- Kako slika može biti pretvorena u riječi?

IZVORI

- memento (film) je odličan primjer kako re-kreacija funkcionira na filmu
- prezentacija o re-kreativnom kretanju (dodatni sadržaj)

OPIS AKTIVNOSTI

- pregled obrađenog sadržaja
- propovijedanje i dramaturgija
- poučavanje koncepta re-kreativne dinamike i re-kreacije

PRAKTIČNE VJEŽBE

vježba 4: Učenici dobivaju zadaću uređivanja slike kod kuće i predstavljanja svog rada u novom obliku. Slike se u učionici mogu izložiti kao primjeri re-kreativne dinamike.

Treća cjelina: „Re-kreativno kretanje”

Lekcija	Metode poučavanja	Alati / Otvoreni obrazovni sadržaji	Opis	Ciljevi	Vrijeme
2.3 RE_KREATIVNO KRETANJE	Plenarna rasprava i sesija pitanja i odgovora	. otvorena učionica	<p>Pripovijedanje i dramaturgija Učenici dijele svoja iskustva sa domaćom zadaćom. Je li bilo teško ili lako osmisliti priču za vlastitu sliku? Kako su se osjećali?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pokretanje kreativnih praksi - nastaviti razvijati osobnu viziju - razvijati osobne i kolektivne projekte 	10 min.
	Grupna aktivnost	. otvorena učionica	<p>Re-kreacija, re-kreativna dinamika Učenici dijele svoje slike s razredom, kao i priču koju su osmislili. Ovo se može odraditi u obliku demonstracije. Jedna grupa može zauzeti ulogu posjetitelja izložbe, dok su druga grupa autori. Učenici mogu prolaziti od slike i poslušati priču koja leži u pozadini. Za neke učenike bi ovo mogao biti lakši način predstavljanje od frontalnog prezentiranja pred cijelom grupom. Tijekom prethodne lekcije učenici su dijelili svoje ideje o slici kolektivno. Danas pak će čuti osobne priče drugih učenika. Kroz ovaj proces učenici otkrivaju kako se slika može iznova kreirati više puta.</p> <p>Zaključak aktivnosti: Kroz ovu aktivnost učenici uče razumjeti re-kreativnu dinamiku i što je re-kreacija. Re-kreacija je proces stvaranja nečeg novog na temelju prethodno postojećeg, bez ponavljanja ili kopiranja. Primjerice, slika se može urediti i iznova prikazati, svaki put u novom obliku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pokretanje kreativnih praksi - nastaviti razvijati osobnu viziju - razvijati osobne i kolektivne projekte 	20 min.

Vježba 4

Učenici kod kuće uređuju jednu od svojih slika te je prezentiraju u novom obliku. Slike se zatim mogu izložiti u učionici kao primjer re-kreativne dinamike.

Kolektivno promišljanje o slikama

“ ” Nikad ne podcjenjujte moć misli; misao je najbolji put prema otkriću.

SADRŽAJ

- promišljanje o vizualnim serijama
- od slike do verbalnog izražavanja
- jezgre narativne ideje i oluja ideja

Idowu Kyenikan

KLJUČNE KOMPETENCIJE

- kreativno pisanje
- timski rad
- istraživanje
- osmišljavanje priča

TEME

- struktura priče
- transformacija priče
- refleksija priče

KLJUČNA PITANJA

- koje teme vas pokreću?
- kojim temama se želite baviti?

IZVORI

- poster i ljepljivi papirići za praćenje procesa oluje ideja

OPIS AKTIVNOSTI

- uvesti igru koja stimulira kreativnost učenika i dopušta im da kroz igru osmisle priču

PRAKTIČNE VJEŽBE

vježba 5: Zabilježite ideje koje vam padnu na pamet, a moglo bi biti korisne za narativ koji ste prethodno odabrali u razredu. Također, zabilježite sugestije za vizualnu primjenu te se poigrajte kronološkim redoslijedom priče.

Četvrta cjelina: Kolektivno promišljanje o slikama

Lekcija	Metode poučavanja	Alati / Otvoreni obrazovni sadržaji	Opis	Cijevi	Vrijeme
2.4 Kolektivno promišljanje o slikama	Zagrijavanje	Papir i olovka	<p>Grupna igra – osmislite priču Učenicima date sljedeću otvorenu frazu „Jučer nisam mogao napisati zadaču jer...“ Prvi učeni dovrši rečenicu, a sljedeći se nadoveže novom rečenicom i tako dalje. Na ovaj način razred zajednički gradi smiješni narativ koji raste i razvija se kako ide od učenika do učenika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dosezanje spekulativnog i kolektivnog uvida - stimulirati kreativne procese 	15 min.
	Plenarna rasprava i sesija pitanja i odgovora	Posteri Ljepljivi papirići za glasovanje	<p>Osmišljavanje priče Vrijeme je da učenici razmисle o priči za svoj video uradak. Pokrenite olju idejama o mogućim temama. Odaberite jednu temu na razini razreda te je detaljnije razradite. Odabir teme se može odraditi kroz glasovanje. Uloga učitelja u ovom dijelu je briga o strukturi te poticanje učenika da se pozabave detaljima i finesama.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dosezanje spekulativnog i kolektivnog uvida - stimulirati kreativne procese 	15 min.

Vježba 5

Zabilježite ideje koje vam padnu na pamet, a mogle bi biti korisne za narativ koji ste prethodno odabrali u razredu. Također, zabilježite sugestije za vizualnu primjenu te se poigrajte kronološkim redoslijedom priče.

NASTAVNIČKI PRIRUČNIK – LEKCIJA 3

VIZUALNA DRAMATURGIJA

Treća lekcija se bavi različitim oblicima vizualne dramaturgije. Prvo se naglašava da postoje različiti pristupi vizualnoj reprezentaciji. S jedne strane imamo dokumentarni, a s druge fiktivni pristup. Odabir jednog pristupa za produkciju filma će znatno utjecati na karakter uratka učenika. Jedan pristup vodi artificijelnoj slici koja ne odgovara istini, a drugi kreira istinitu sliku usko vezanu uz stvarnost. Kako bi učenicima pomogli shvatiti razliku između dva kinematografska pristupa prikazat će se primjeri za svaki, poput dokumentarca *Ghost Train* i fiktivne priče o Titaniku.

U drugom dijelu se raspravlja o različitim pristupima koji doprinose živopisnosti audiovizualne produkcije. Jedan od tih je vremenska struktura. Fiktivni filmovi nisu toliko vezani vremensko-kronološkom strukturom te mogu sadržavati mnogo skokova kroz vrijeme sve dok film uspije prikazati cijelovitu sliku i prenijeti priču gledatelju. Zbog toga lekcija 3.1 daje detaljni pregled snimanja filma *Titanik*. Vrijeme se može konstruirati i dekonstruirati sve dok se gledateljima prenosi impresija o tome što se dogodilo prije, a što kasnije. Dapače, oni time mogu biti dodatno stimulirani jer se kreiranje slike odvija kroz recepciju vizualne dramaturgije.

Zatim se govori o montaži jer je taj element izuzetno bitan za stvaranje priče i pretvaranje onog što se želi prikazati u vizualno razumljiv sadržaj. Oko gledatelja je osnovni alat. Priču formira ono što gledatelj vidi u nizu kontrastnih scena. U cijelini 3.1 se taj proces učenicima pokazuje kroz isječak iz Hitchcockovog filma.

Na kraju ove lekcije, u cijelini 3.3., obrađuje se kultura mladih kroz zadaću u kojoj učenici moraju predstaviti omiljenog influencera i osvrnuti se na njegov/njezin sadržaj. Tijekom ove vježbe učenici primjenjuju osnovno znanje o vizualnoj dramaturgiji koje su prethodno stekli i identificiraju različite tehnike i elemente u audiovizualnom sadržaju. Vježba im također daje priliku da iz prve ruke vide razliku između zabave i reprezentacije.

CILJEVI I ISHODI UČENJA

Svaka lekcija definira specifične obrazovne okvire koji će dodatno biti obogaćeni od strane nastavnika na temelju njihovih osobnih perspektiva.

Ciljevi:

- naučiti osnove vizualne dramaturgije
- prepoznati konflikt kao ključni narativni element u produkciji video priča
- razumjeti razlike između dokumentarnih i fiktivnih pristupa, kao i različite tehnike koje se u njima koriste
- razumjeti kako su spomenute tehnike bile efikasno primjenjivane kroz povijest filma
- učiti kako privući i uključiti publiku
- učiti o tehnikama i pristupima za komunikaciju, reprezentaciju i kreativno izražavanje problema koji se smatraju bitnim
- razumjeti razliku između zabave i reprezentacije
- identificirati probleme vezane za kulturu mladih na internetu
- koristiti reprezentativni pristup za stimuliranje kritičkog mišljenja

Ishodi:

- primijeniti principe vizualne dramaturgije kod pisanja i predstavljanja efikasnih priča s emotivnim nabojem
- uključiti konflikt u svoje priče kako bi ih se učinilo primamljivima publici
- znati kako izabrati dokumentarni ili fiktivni pristup za audiovizualne produkcije ovisno o tome što se želi ispričati
- stvoriti značajno djelo umjesto produkta isključivo zabavne naravi
- koristiti stečeno znanje o digitalnoj kulturi mladih za stimuliranje dubljeg promišljanja o društvenim izazovima koje mladi smatraju bitnim

PRIMJENJENA PEDAGOŠKA METODOLOGIJA*

Projektno učenje

Suradničko učenje

Participativno poučavanje i učenje

Strategije vizualnog promišljanja

Učenje utemeljeno na kompetencijama

*Pogledati dokument „Metodologija za učitelje“

STRUKTURA DOKUMENTA

Sadržaj je podijeljen u sljedeće cjeline:

1. Pojmovnik vizualne dramaturgije
2. Reakcije na gledanje
3. Vizualna kultura

Svaka cjelina je sažeta u obliku obrazovnog radnog lista, pregleda duljine jedne stranice koji daje popis tema i tehnika koje će biti korištene u lekciji. Ti radni listovi su sažeti i pogodni za duplicitiranje te se lako mogu podijeliti s polaznicima. Dalje u tekstu se zatim nalazi temeljitička organizacija lekcije koja detaljizira načine interakcije i navodi teme koje bi se trebale raspraviti, kao i prijedloge aktivnosti i vježbi.

Nadalje, učiteljima je dostupna jedna prezentacija koju mogu koristiti za pripremu i upoznavanje sa sadržajem.

2. CrAL_TechnicalApproaches.pptx

Pojmovnik vizualne dramaturgije

“ ”

“Nužnost je nezavisni koncept. Ima drugačiju strukturu od logike, morala ili značenja. Funkcija nužnosti u potpunosti je vezana uz ulogu koju ona igra. Što ne igra ulogu ne bi trebalo ni postojati. Ono što nužnost zahtijeva mora postojati. To nazivamo dramaturgijom.“

Haruki Murakami

SADRŽAJ

- vizualna dramaturgija
- uloga konflikta
- dokumentarni i fiktivni pristup

KLJUČNE KOMPETENCIJE

- promatranje i prisjećanje narativnih elemenata iz filmova
- korištenje različitih alata i tehnika za produkciju filma
- vizualna pismenost

TEME

- prepoznavanje uloge konflikta
- prepoznavanje narativnih elemenata u produkciji video materijala
- razumijevanje različitih tehnika za snimanje filma
- hvatanje kretanja slika u stvarnosti
- hvatanje kretanja slika u fiktivnom okruženju
- pretvaranje narativnog vremena u vizualnu dramaturgiju
- fi efekt, Gestalt teorija

KLJUČNA PITANJA

- koje vizualne pristupe možete prepoznati?
- prema vama, koje su razlike između fiktivnih i dokumentarnih filmova?
- koje tehnike vrše značajan utjecaj na vizualnu priču?

IZVORI

- /

OPIS AKTIVNOSTI

- raspraviti o vrsti audiovizualnog materijala koje učenici konzumiraju u zadnje vrijeme
- neka učenici promisle o audiovizualnom materijalu koji konzumiraju
- upoznavanje s različitim tehničkim pristupima

PRAKTIČNA VJEŽBA

vježba 1: Zadaća za učenike uključuje pravljenje bilješki o sljedećem filmu koji pogledaju. Trebaju promatrati tehničke pristupe koji su korišteni te se osvrnuti na kvalitetu korištenja tih pristupa. Ovo pomaže učenicima pri vježbanju oka za audiovizualne realizacije.

Prva cjelina: Pojmovnik vizualne dramaturgije

Lekcija	Metode poučavanja	Alati / Otvoreni obrazovi sadržaji	Opis	Ciljevi	Vrijeme
3.1 POJMOVNIK VIZUALNE DRAMATURGIJE	Zagrijavanje	. otvorena učionica	Promislite o viđenome Koji je zadnji film koji ste pogledali? Neka učenici opišu priču zadnjeg fiktivnog ili dokumentarnog filma koji su pogledali. Na ovaj će način učenici svojim riječima početi sažimati i opisivati ono što su vidjeli, a usput se i prisjećati i propitkivati sadržaj koji su pogledali.	<ul style="list-style-type: none"> - poticati izgradnju odnosa unutar grupe - poticati individualnu i kolektivnu refleksiju 	10 min.
	Kritičko mišljenje	. otvorena učionica	Ukažite na razlike Uvedite temu razlike između fiktivnih i dokumentarnih filmova. Neka učenici pokušaju objasniti prednosti oba pristupa. Također, neka objasne u čemu vide najveće razlike i koji pristup bi oni voljeli koristiti za svoj video.	<ul style="list-style-type: none"> - temeljito proučavanje i aktivno istraživanje fiktivnog i dokumentarnog pristupa 	10 min.
	Prezentacija Praktična vježba	. PPT (CrAL_TechnicalApproaches.pptx)	Tehnički pristupi Praktični savjeti koji će učenicima biti od pomoći tijekom snimanja. Fi efekt i mnogi drugi alati korisni za kreiranje priče na vizualno uzbudljiv način. Ako je moguće, neka vježbaju korištenje različitih pristupa tijekom nastave.	<ul style="list-style-type: none"> - temeljito proučavanje i aktivno istraživanje fiktivnog i dokumentarnog pristupa 	15 min.

Vježba 1

Zadatak učenika je pravljenje bilješki sljedeći put kada pogledaju neki film. Trebali bi obratiti pažnju na tehničke pristupe korištene u filmu te se osvrnuti na kvalitetu njihovog korištenja. Ovo će im pomoći pri vježbanju oka za audiovizualne realizacije.

Reakcije na gledanje

“ ” Najljepša stvar koju možemo iskusiti je misterij. On je izvor sve ikonske umjetnosti i znanosti. Čovjek kojem je ovaj osjećaj stran, čovjek koji više ne može zastati i diviti se, je gotovo mrtav: njegove oči su sklopljene.

Albert Einstein

SADRŽAJ

- trajnost slike u sjećanju
- vođenje misli prema realizaciji sjećanja

KLJUČNE KOMPETENCIJE

- sposobnost analize
- prosudba
- korištenje prethodno usvojenog znanja
- vještine refleksije

TEME

- estetika i dizajn
- refleksija o kinematografskoj realizaciji dokumentaraca
- razumijevanje različitih tehnika pravljenja filma

KLJUČNA PITANJA

- koje tehnika snimanja su vam poznate?
- koje tehnike prepoznajete?

IZVORI

- /

OPIS AKTIVNOSTI

- refleksija o sjećanjima
- oluja ideja o učeničkim sjećanjima i načinu na koji se prisjećaju
- rad na radnoj verziji narativa koji žele pretvoriti u film

PRAKTIČNE VJEŽBE

vježba 2: Domaća zadaća za učenike uključuje istraživanje i prikaz omiljene slavne osobe s društvenih mreža jer će sljedeća cjelina uključivati refleksiju o audiovizualnim sadržajima karakterističnima za kulturu mladih.

Druga cjelina: Reakcija na gledanje

Lekcija	Metode poučavanja	Alati / Otvoreni obrazovni sadržaji	Opis	Ciljevi	Vrijeme
3.2 REAKCIJA NA GLEDANJE	Plenarna rasprava i sesija pitanja i odgovora	. otvorena učionica	<p>Slika i sjećanje Potaknuti učenike da se prisjete trenutaka i detalja te da identificiraju povezane slike. Vizualni imaginarij može biti vrlo snažan i može tako utjecati na naše pamćenje. Zamoliti učenike da se prisjete scene iz filma koja je posebno značajna za njih.</p>	- ojačati spekulativni i osobni uvid	15 min.
	Grupna aktivnost	. papir i olovka	<p>Rad na narrativu Učenici pišu i razvijaju svoju priču. Neka razmisle o načinima elaboracije i obogaćivanja narrativa.</p>	-unapređivanje vještina pisanja - poticati izgradnju odnosa unutar grupe	15 min.

Vježba 2

Za domaću zadaću učenici izrađuju kratki osvrt na jednu od svojih omiljenih slavnih osoba s društvenih mreža jer će se sljedeća cjelina baviti audiovizualnim sadržajem kulture mladih.

Vizualna kultura

“ ” Vizualni mediji su dominantni oblik umjetnosti suvremene kulture dok je poezija, u najboljem slučaju, posrednica. Ipak, poezija i film su „tvornice snova.“

Denise Duhamel

SADRŽAJ

- narativni intervju
- identificirati kulturu mladih na internetu
- koristiti reprezentativni pristup za stimuliranje kritičkom mišljenja

KLJUČNE KOMPETENCIJE

- kritičko mišljenje
- empatičko promišljanje
- vještine procjenjivanja

TEME

- kultura mladih i *online* interakcije
- vizualna reprezentacija
- razlika između stimuliranja zabave i stimuliranja misli

KLJUČNA PITANJA

- koji slavni influenceri su vam poznati?
- koja je razlika između njihovog audiovizualnog sadržaja i kinematografskih audiovizualnih radova?

IZVORI

- /

OPIS AKTIVNOSTI

- temeljiti razmatranje društvenih medija
- prezentacija poznatih osoba s društvenih mreža i njihovog sadržaja

PRAKTIČNE VJEŽBE

vježba 4: Učenici kod kuće razmisle o jednoj ili dvije teme koje ih osobno zanimaju i o kojima bi voljeli čuti različita mišljenja i iskustva.

Treća cjelina: Vizualna kultura

Lekcija	Metode poučavanja	Alati / Otvoreni obrazovni sadržaji	Opis	Ciljevi	Vrijeme
3.3 VIZUALNA KULTURA	Plenarna rasprava i sesija pitanja i odgovora	. otvorena učionica . pametni telefoni učenika . bijela ploča	Društveni mediji Oluja ideja o platformama društvenih medija. Odrediti koje platforme su trenutno popularne i koliko često ih učenici koriste. Promisliti o dinamici na društvenim medijima i o načinu funkcioniranja.	- ojačati spekulativni i osobni uvid - potaknuti raspravu o komunikaciji na novim i društvenim medijima	10 min.
	Individualne prezentacije učenika	. projektor . laptop . ozvučenje	Sadržaj koji objavljuju influenceri Učenici prezentiraju sadržaj neke od njihovih omiljenih slavnih osoba s društvenih mreža. Na taj način prikazuju audiovizualni sadržaj koji sami konzumiraju.	- stimulirati kreativne prakse - poticati vještine pisanja - poticati razvijanje odnosa unutar grupe	30 min.

Vježba 4

Učenici kod kuće razmisle o jednoj ili dvije teme koje ih osobno zanimaju i za koje bi voljeli čuti različita mišljenja i iskustva.

NASTAVNIČKI PRIRUČNIK – LEKCIJA 4

OD OSOBE DO LIKA

Četvrta lekcija pokazuje učenicima kako razviti likove za svoju priču. Kao pristup za obradu ove teme može biti korišten narativni intervju. Prva cjelina se uglavnom bavi pripremom i implementacijom narativnog intervjuja. Korak po korak, učenici se upoznavaju s metodom istraživanja te sastavljaju svoja pitanja za intervju. Na taj način oni počnu promišljati o svom svijetu te ga uspoređuju sa životima i svjetovima drugih. Ovo pomaže učenicima u otkrivanju što bi željeli naučiti o drugoj osobi kroz intervju, što žele znati o njihovom životnom putu. Do same realizacije intervjuja učenici bi trebali biti svjesni važnosti pridržavanja konkretnog rasporeda te bi trebali pripremiti osobu koju intervjuiraju na dugotrajniji dijalog. Prije implementacije, učenici bi barem otprilike trebali shvaćati ulogu osobe koja vodi intervju. Ovo uključuje, između ostalog, i svijest o osobnom odnosu s osobom koju intervjuiraju. Učenici istovremeno moraju biti svjesni uloge voditelja intervjuja, ali i nužnosti da povremeno nadiđu tu ulogu kako bi dobili dublji sadržaj. Ovaj pristup je odličan početak za proces razvijanja likova pošto učenici uče kako komunicirati s drugima na empatičan i auto-refleksivan način, ali i kako se suzdržavati i zauzeti ulogu promatrača.

Na kraju narativnog intervjuja učenici bi trebali razumjeti kako su prikazali konflikte kroz intervju, ali i biti svjesni sebe u ulozi protagonista u priči koja je nastala drugačije od uobičajenih medijskih formi reprezentacije. Nadalje, refleksija o intervjuu dovodi do transformacije. U retrospektivi, intervjuirana osoba postaje lik, pošto se iskrivljujuće impresije o subjektu, do čega dolazi kroz izravnu komunikaciju, mogu zatomiti te se može zauzeti neutralni stav o ličnosti intervjuirane osobe. Konačno, lik koji se tako formira može poslužiti kao predložak ili inspiracija za lik u priči.

Druga cjelina se fokusira na set, što bi se svakako trebalo uzeti u obzir kod provođenja intervjuja. Učenicima se daju neki praktični savjeti i pokazuju postavke kamere kako bi set za intervju bio bolji. Bitno je naglasiti važne elemente i skrenuti pažnju na geste i izraze lica kako bi se dobila cijelovita slika. U drugom videu se mogu pronaći i neki audiovizualni isječci iz intervjuja, jednako kao i u cjelini 4.3, koja se u potpunosti temelji na primjerima intervjuja. Ovdje se detaljno razrađuje proces intervjuja, a audiovizualna materija je posložena na deskriptivan i jasan način kako bi prikazala metodu implementacije narativnih intervjuja.

CILJEVI I ISHODI UČENJA

Svaka lekcija definira specifične obrazovne okvire koji će dodatno biti obogaćeni od strane nastavnika na temelju njihovih osobnih perspektiva.

Ciljevi:

- naučiti najefikasnije tehnike intervjuiranja
- naučiti kako pripremiti pitanja za intervju
- naučiti kako odabrati set i osvjetljenje za vizualno efektan intervju
- naučiti najbolje tehnike za snimanje intervjeta
- naučiti kako upravljati setom, gestama i izrazima lica osobe koju se intervjuiра
- naučiti kako izvući najautentičnije dijelove osobnosti intervjuirane osobe
- učiti iz iskustava s predloženom metodologijom od učitelja i učenika

Ishodi:

- napraviti uspješan, dobro strukturiran i smislen intervju
- uvidjeti kritičnost i vrijednost u proživljenim iskustvima učitelja i učenika
- primjeniti tehnike i alate korištene tijekom radionica za bolje razumijevanje same metodologije

PRIMJENJENA PEDAGOŠKA METODOLOGIJA*

Projektno učenje

Suradničko učenje

Participativno učenje i poučavanje

Strategije vizualnog promišljanja

Učenje utemeljeno na kompetencijama

*Pogledati dokument „Metodologija za učitelje“

STRUKTURA DOKUMENTA

Sadržaj je podijeljen u sljedeće cjeline:

1. Intervju
2. Primjeri uzora
3. Učitelji i učenici

Svaka cjelina je sažeta u obliku obrazovnog radnog lista, pregleda duljine jedne stranice koji daje popis tema i tehnika koje će biti korištene u lekciji. Ti radni listovi su sažeti i pogodni za duplicitiranje te se lako mogu podijeliti s polaznicima. Dalje u tekstu se zatim nalazi temeljitija didaktička organizacija lekcije koja detaljizira načine interakcije i navodi teme koje bi se trebale raspraviti, kao i prijedloge aktivnosti i vježbi.

Nadalje, učiteljima je dostupna jedna prezentacija koju mogu koristiti za pripremu i upoznavanje sa sadržajem.

1. CrAL_Narrative_Interview.pptx

Intervju

“ ”

Empatija i društvene vještine su socijalna inteligencija, interpersonalni dio emocionalne inteligencije. Zato su ta dva fenomena toliko slična.

Daniel Goleman

SADRŽAJ

- tehnike intervjuiranja
- pitanja i narativna namjera

KLJUČNE KOMPETENCIJE

- empatija
- aktivno slušanje
- razvijanje pitanja
- upravljanje osnovnim tehničkim resursima za provođenje intervjuja
- određivanje audiovizualnog prostora za provođenje intervjuja
- upravljanje audiovizualnim tehnikama za prenošenje emocija

TEME

- niz pitanja
- narativni intervju
- odabir seta
- prikazivanje slike osobe koju se intervjuira
- snimak izbliza
- pitanje lica, izraza lica i gestikulacije tijekom intervjuja

KLJUČNA PITANJA

- zašto provodite intervju?
- kako se pripremiti za intervju?
- koje resurse možete koristiti kod intervjuiranja?
- kako se suočiti s različitim tipovima osoba koje se intervjuiraju?

IZVORI

- isječci različitih intervjuja u audiovizualnom formatu (novinarski, kinematografski)
- tehnički priručnici o provođenju intervjuja. Audiovizualni jezik i savjeti za snimanje intervjuja.

OPIS AKTIVNOSTI

- uvod u narativni intervju
- sastavljanje niza pitanja za intervju
- traženje ciljne skupine za intervju i provođenje intervjuja

PRAKTIČNE VJEŽBE

vježba 1: Učenici dobivaju zadaću da provedu intervju. Trebaju snimiti intervju i pritom primijeniti tehničko znanje stečeno tijekom prijašnjih lekcija.

Prva cjelina: Intervju

Lekcija	Metode poučavanja	Alati / Otvoreni obrazovni sadržaji	Opis	Ciljevi	Vrijeme
4.1 Intervju	Prezentacija	. PPT (CrAL_Narrative_Interview.pptx)	Narativni intervju Dati učenicima uvod u narativni intervju, njegovu strukturu i ciljeve.	- detaljna obrada teme narativnog intervjuja	15 min.
	Plenarna rasprava i sesija pitanja odgovora	. otvorena učionica	Sastavljanje pitanja za intervju Uz vodstvo učitelja, učenici sastavljaju niz pitanja koja bi željeli postaviti osobi koju intervjuiraju.	- poticati kolektivnu refleksiju	15 min.
	Istraživanje	. otvorena učionica	Traženje osobe za intervjuiranje Učitelji vode učenike kroz promišljanje o osobi koju bi željeli intervjuirati. Popričati o tome kako se povezati s osobama koje ih zanimaju i kako im pristupiti.	- razvijati međuljudske vještine i kompetencije korisne za uključivanje vanjskih suradnika u projekt	15 min.

Vježba 1

Učenici provode intervju. Trebaju snimiti intervju i pritom primijeniti tehničko znanje iz prethodnih lekcija. Posebno bi trebali obratiti pažnju na izraze lica, gestikulaciju i pokrete osobe koju se intervjuira.

Primjeri uzora

“ ” Tko smo mi, tko je svatko od nas, ako ne kombinacija iskustava, informacija, knjiga koje smo pročitali, stvari koje smo maštali? Svaki život je enciklopedija, knjižnica, inventar predmeta, niz stilova, i sve to može stalno biti miješano i uređivano na svaki zamislivi način.

Italo Calvino

SADRŽAJ

- kako uloviti kadar i prilagoditi rasvjetu
- gestikulacija
- pitanje izraza lica tijekom intervjuja

KLJUČNE KOMPETENCIJE

- prepoznati kriterije medijskog dizajna
- percipirati, razumjeti i oblikovati komunikaciju na nenasilan način
- pokazivanje kreativnosti u dizajnu
- planirati, dizajnirati i prezentirati vlastite medijske kreacije

TEME

- upravljanje osnovnim tehničkim resursima
- re-kreiranje intervjuja
- montaža i rezovi
- naglašavanje emocija i gestikulacije
- kristaliziranje lika

KLJUČNA PITANJA

- koje karakteristike prepoznajete?
- kako se osoba mijenja i postaje lik?

IZVORI

- materijali vezani za intervju
- laptopi
- programi za video montažu

OPIS AKTIVNOSTI

- učenici uređuju snimku intervjuja
- preslagivanje intervjuja bez mijenjanja sadržaja

PRAKTIČNE VJEŽBE

vježba 2: Dovršiti istraživanje karaktera osobe koja se intervjuira i pratiti kako se osoba mijenja u lik.

66

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
PROJECT NUMBER: 621357-EPP-1-2020-1-BE-EPKA3-IPI-SOC-IN
PROJECT TITLE: Creative Audiovisual Lab for the promotion of critical thinking and media literacy

Druga cjelina: Primjer uzora

Lekcija	Metode poučavanja	Alati / Otvoreni obrazovni sadržaji	Opis	Ciljevi	Vrijeme
4.2 PRIMJER UZORA	Grupna aktivnost	. laptopi . programi za video montažu	Re-kreiranje intervjuja Učenici uređuju intervju te pritom provode temeljitu refleksiju o ispričanome. Na taj način dobivaju objektivniji pogled na osobu koju su intervjuirali pošto više nisu u izravnoj komunikaciji.	- detaljna obrada teme narativnog intervjuja - razvijanje tehničkih vještina	30 min.
	Praktična vježba	. papir ili poster za oluju ideja	Kristaliziranje lika Nakon montaže, zadatak učenika je pokušati prikazati crte ličnosti osobe koju su intervjuirali. Time počinju osobu opisivati kao lik te je prikazivati lingvistički ili tekstualno.	- poticati kolektivnu refleksiju	15 min.

Vježba 2

Dovršiti istraživanje karaktera osobe koja se intervjira i pratiti kako se osoba mijenja u lik.

Učitelji i učenici

“ ”

Ako proučavate dobre učitelje... mnogo više ćete naučiti iz njihovog marljivog rada i njihove brige nego iz njihovog stila.

William Glasser

SADRŽAJ

- intervjuiranje učitelja
- intervjuiranje učenika

KLJUČNE KOMPETENCIJE

- znanje o intervjuu i različitim tipovima intervjeta
- upravljanje osnovnim tehničkim resursima za provođenje intervjeta
- prepoznavanje različitih vrsta snimaka i kretanje kamere
- priprema audiovizualnog prostora za provođenje intervjeta
- upravljanje audiovizualnim tehnikama za dočaravanje osjećaja

TEME

- audiovizualni pristup: intervju
- tehnički elementi: set, kadrovi, osvjetljenje, ozvučenje
- odnos između osobe koja vodi intervju i osobe koju se intervjuira

KLJUČNA PITANJA

- koji su najbolje vrsta snimaka i kutovi snimanja za intervju?
- kako urediti intervju?
- kako prenijeti emocije pomoću kamere?

IZVORI

- pametni telefoni učenika ili drugi uređaji (video kamere), računalo s programima za montažu

OPIS AKTIVNOSTI

- provesti intervju s jednim od učitelja
- refleksija o odnosu između osobe koja vodi intervju i osobe koju se intervjuira

PRAKTIČNE VJEŽBE

vježba 3: Učenici procesuiraju intervju koji su proveli s učiteljima kako bi unaprijedili znanje o osobi i liku. Također bi trebali dalje razvijati ideje o grupnom projektu.

Treća cjelina: Učitelji i učenici

Lekcija	Metode poučavanja	Alati / Otvoreni obrazovni sadržaji	Opis	Ciljevi	Vrijeme
4.3 UČITELJI I UČENICI	Praktična aktivnost	. alati za snimanje . laptopi	Intervju s učiteljima Provođenje intervjuja je dobra vježba za ojačavanje odnosa između učenika i učitelja. Učenici mogu upoznati učitelja iz druge perspektive, a ne samo u ulozi učitelja. Učenici pripremaju niz pitanja prije samog intervjuja.	- detaljna obrada teme narativnog intervjuja - razvijanje međuljudskih vještina - razvijanje tehničkih vještina	15 min.
	Plenarna rasprava i sesija pitanja i odgovora	. otvorena učionica	Refleksija Učitelji i učenici zajedno provode vrijeme u refleksiji o načinima na koje je provedba intervjuja produbila i ojačala njihov odnos. Bitno je graditi bliskije odnose, posebno u vremenu nakon pandemije.	- poticati kolektivnu refleksiju	15 min.

Vježba 3

Učenici procesuiraju intervju koji su proveli s učiteljima kako bi unaprijedili svoje znanje o osobi i liku. Također provode kvalitetno vrijeme s učiteljem i grade bliskiji odnos. Nadalje, učenici pišu koncept priče koja bi mogla biti odabrana za grupni projekt.

NASTAVNIČKI PRIRUČNIK – LEKCIJA 5

OD SLIKE DO PISANJA, OD PISANJA DO SLIKE

Peta lekcija se bavi načinima na koje se priča može ispričati vizualno. Ishodište je slika koja pokreće proces pisanja koji zatim producira dramaturgiju. Dramaturgija opisuje različite unutarnje i vanjske slike i teme, kao i dramsku kompoziciju i konflikte konstruirane oko slike. Priča u nastajanju se zatim razvija putem različitih uloga, dijaloga, tenzija, djelovanja likova te poslagivanja prostora i vremena. U sljedećem koraku tekstualna slika se transformira natrag u slike tijekom čega dolazi do prerade napisanog. Prerada napisanog vodi do pretvaranja teksta u sliku. Pošto se audiovizualni produkt percipira kroz osjetilne organe vida i sluha, nužno je pratiti dinamiku zvuka i slike i efekata koje stvara njihovo međudjelovanje te izvršiti prilagodbe ako su potrebne. Ono što je ranije bilo napisano služi samo kao nit vodilja prema stvaranju teatralnog svemira. Kako bi prikazali kako dramaturgija može biti reprezentirana vizualno, peta lekcija počinje prezentacijom različitih sekvenci slika iz filmova koji sadržavaju dramu ili konflikt. Nakon toga, detaljnije će se raspraviti audiovizualni projekt učenika i njihov proces prenošenja pisanih materijala u slike.

U cjelini 5.2 učenici provode refleksiju o snimanju i priči, ali i s posebnim naglaskom na elemente koji su ih se posebno dojmili tijekom razvijanja priče. Učenici pri tome često izdvajaju prisjećanje prošlosti i sjećanja drugih učenika kao naročito dojmljive elemente. Sadržaj sjećanja se ranije prikazivao kroz narativne intervjuje, kao i kroz rad na slikovnim arhivama. Refleksije o prošlosti mogu potaknuti učenike da ispričaju svoju priču te ih dodatno potaknuti za rad na projektu. Također bi u nastavu trebalo uvesti naknadni rad na intervjuu jer to može dovesti do iznenađujućih uvida i promjena u perspektivi.

ISHODI I CILJEVI UČENJA

Svaka lekcija definira specifične obrazovne okvire koji će dodatno biti obogaćeni od strane nastavnika na temelju njihovih osobnih perspektiva.

Ciljevi:

- učiti kako pisati kroz slike
- učiti kako koristiti nizove slika za stvaranje naracije
- učiti kako strukturirati i napisati scenarij za video

Ishodi:

- Osmisliti priču kroz niz prikupljenih slika
- Napisati scenarij za video priču

PRIMJENJENA PEDAGOŠKA METODOLOGIJA*

Projektno učenje

Suradničko učenje

Participativno učenje i poučavanje

Strategije vizualnog promišljanja

Učenje utemeljeno na kompetencijama

*Pogledati dokument „Metodologija za učitelje“

STRUKTURA DOKUMENTA

Sadržaj je podijeljen u sljedeće cjeline:

1. Oblik u pokretu: audiovizualni project
2. Reprezentativno djelovanje

Svaka cjelina je sažeta u obliku obrazovnog radnog lista, pregleda duljine jedne stranice koji daje popis tema i tehnika koje će biti korištene u lekciji. Ti radni listovi su sažeti i pogodni za duplicitiranje te se lako mogu podijeliti s polaznicima. Dalje u tekstu se zatim nalazi temeljitija didaktička organizacija lekcije koja detaljizira načine interakcije i navodi teme koje bi se trebale raspraviti, kao i prijedloge aktivnosti i vježbi.

Nadalje, učiteljima je dostupna jedna prezentacije koju mogu koristiti za pripremu i upoznavanje sa sadržajem.

1. CrAL_Professions.pptx

Oblik u pokretu: audiovizualni projekt

“ ” Život je pokret, stalno kretanje u odnosu; a misao, pokušaj hvatanja tog pokreta u terminima prošlosti, poput sjećanja, izražava bojazan od života.

Jiddu Krishnamurti

SADRŽAJ

- naučiti kako pisati kroz slike
- naučiti kako koristiti nizove slika za stvaranje narativa
- naučiti kako strukturirati i napisati scenarij

KLJUČNE KOMPETENCIJE

- produkcija teksta
- prepoznavanje i korištenje znakova
- razumijevanje vizualne dramaturgije
- kritičko sagledavanje slike
- percepcija tijela, prostora, zvuka, svjetla i objekta, i povezani utjecaji na audiovizualni materijal
- veze između promatrača i vizuala
- razumijevanje semiotike vizuala

TEME

- vizualna dramaturgija
- od slike do pisanja, od pisanja do slika
- od generativne slike do subjekta

KLJUČNA PITANJA

- Što osjećate prema odabranoj temi i na što vas ona asocira?
- Koje grupe ljudi bi mogle imati drugačiji pogled na temu i kako bi vam to moglo pomoći u shvaćanju drugačijih perspektiva?

IZVORI

/

OPIS AKTIVNOSTI

- povesti raspravu s učenicima o priči koju razrađuju kroz generativnu sliku – osvrnuti se na sadržaj koji oni vole gledati ili koji smatraju problematičnim kako bi se raspravili načini prilagodbe priče odabranoj temi
- dati učenicima vrijeme da revidiraju svoju priču

PRAKTIČNE VJEŽBE

vježba 1: Organizirati sve relevantne materijale za snimanje videa u sljedećoj lekciji.

Prva cjelina: Oblik u pokretu: audiovizualni projekt

Lekcija	Metode poučavanja	Alati / Otvoreni obrazovni sadržaji	Opis	Ciljevi	Vrijeme
5.1 Oblik u pokret audiovizualni projekt	Plenarna rasprava i sesija pitanja i odgovora	. otvorena učionica . produkcija učenika . bijela ploča	Propitkujte svoju priču Potaknuti učenike da promisle o svojem projektu. Kakvu priču su generirali na temelju produciranih slika?	- poticanje kreativnih praksi - kreiranje niza kohezivnih grupnih projekata	15 min.
	Prezentacija	. PPT (CrAL_Roles.pptx)	Uloga kina Učenici će dobiti kratki pregled uloga u kinematografskom kontekstu. Revizija priče Nakon što se promisli o prići, njenoj strukturi i kontekstu, učenike bi se trebalo podijeliti u manje grupe kako bi nastavili s razvijanjem svog projekta. Učenici bi trebali spontano definirati svoje uloge u radu te na taj način pridonijeti razvoju stabilnog radnog tima.	- poticati kreativne prakse	30 min.
	Plenarna rasprava i sesija pitanja i odgovora			- poticati vještine pisana - poticati izgradnju tima	

Vježba 1

Učenici će organizirati sve relevantne materijale za nadolazeće snimanje. Čitava grupa se mora uskladiti kako bi se sve što je potrebno za snimanje unaprijed pripremilo. Svaki učenik mora biti upoznat s pripremama.

Reprezentativno djelovanje

“ ” Kreativnost sama po sebi ne mari za rezultate – jedino za čime ona žudi je proces. Nauči voljeti proces i pusti da se dogodi što god se treba dogoditi, bez previše brige. Radi kao redovnik, ili kao mazga, ili neka kao druga metafora za radišnost. Voli rad. Sudbina će ionako napraviti s tobom što god želi.

Elizabeth Gilbert

SADRŽAJ

- osmisliti priču kroz niz prikupljenih slika
- vizualizirati scenarij

KLJUČNE KOMPETENCIJE

- vizualna pismenost
- kompetencija uređivanja i procesuiranja video materijala
- dobar osjećaj za raspored scena i sekvenci
- zaokupljanje pažnje promatrača

TEME

- revidiranje priče tijekom njene konverzije u audiovizualni materijal
- implementacija scenarija
- proces snimanja

KLJUČNE KOMPETENCIJE

- Što je tijekom snimanja izvršilo trajni utjecaj na vas?
- Kako ste shvaćali priču nakon snimanja?
- Koje utiske je na vas izvršila temeljne teme, a koje audiovizualni rezultat?

IZVORI

- oprema za snimanje
- tehnička oprema

OPIS AKTIVNOSTI

- početi snimati materijal s učenicima i upoznati ih s tehničkim aspektima. Tijekom ovog procesa, pisani materijal se pretvara u slike koje su audio-vizuali.
- napraviti intervju s učenicima nakon snimanja u kojem ćete istražiti kako je proces snimanja utjecao na njih

PRAKTIČNE VJEŽBE

vježba 2: Grupa zadužena za rezove i montažu će proći kroz snimljeni materijal te će revidirati i uređiti sadržaj. Za tu svrhu će postojeći materijal biti podignut *online* kako bi mu grupe za montažu lako mogle pristupiti.

Druga cjelina: Reprezentativno djelovanje

Lekcija	Metode poučavanja	Alati / Otvoreni obrazovni sadržaji	Opis	Ciljevi	Vrijeme
5.2 THE REPRESENTATIVE ACTION	Grupna aktivnost	. tehnički materijali za snimanje . scenarij . kostimi (ako su potrebni)	Snimanje Započeti snimanje s učenicima te ih upoznati s tehničkim aspektima. Kroz ovaj proces pisani materijal se transformira u slike koje su audio-vizuali, a učenici mogu vidjeti kako se njihova priča mijenja kroz slike te je sukladno tome mogu prilagođavati.	- poticati kreativne prakse - poticati izgradnju odnosa unutar tima	60 min.
	Plenarna rasprava i sesija pitanja i odgovora	. otvorena učionica	Intervju nakon snimanja Popričati s učenicima o tome kako je kreativni proces promijenio njihovo mišljenje o objektu i njihovo odnos prema objektu.	- poticati kreativne prakse - poboljšati vještine pisanja - poticati izgradnju odnosa unutar tima	30 min.

Vježba 2

Grupa za zadužena za rezove i montažu će proći kroz materijal te revidirati i uređiti sadržaj. Za tu svrhu će postojeći materijal biti podignut online kako bi mu se lako moglo pristupiti.

NASTAVNIČKI PRIRUČNIK - LEKCIJA 6

FIKTIVNI PRISTUP NASUPROT DOKUMENTARNOME

Razlika između dokumentarnih i igranih filmova objašnjena je kroz niz video materijala u sklopu šeste cjeline. Cilj ove cjeline je razumijevanje razlike između dva kinematografska pristupa. Osim razlike u strukturi i u procesu pisanja priče, dva pristupa se suštinski razlikuju i u odnosu prema stvarnosti. Fiktivni radovi uglavnom donose priču koja ne predstavlja stvarnost, dok su dokumentarni alat za učenje o stvarnosti. Stvarnost se ovdje shvaća kao ukupnost stvarnog, onog što je ispunjeno istinom ili autentičnošću te stoga nije iluzija, niti je ovisna o željama i uvjerenjima pojedinaca.

Cjelina je podijeljena u dva dijela. Dio 6.1 se isključivo bavi konceptualizacijom igranih filmova. Prvo se razrađuje radnja filma *Glasna tišina* (*The Loud Silence*) i njene dramaturške artikulacije, a zatim primjer ploče scenarija redatelja Alfreda Hitchcocka. Scenarij u tri čina objašnjava se kroz analizu odabranog filma. Struktura ovakvog scenarija uključuje pokretački događaj, zaplet u radnji i zaključak, što zajedno tvori krivulju napetosti. Kroz promišljanje o filmu dodatno se objašnjavaju pojmovi scena i sekvenci. Scena se uglavnom odvija u jednom vremenu i jednom prostoru, dok sekvenca nadilazi ta ograničenja i uključuje niz scena koje uključuje različite lokacije i skokove kroz vrijeme. Završna ploča scenarija Alfreda Hitchcocka daje učenicima uvid u mogući slijed pisanja scenarija. Hitchcockove ploče scenarija jasno oslikavaju kako dvije paralelne linije – zvuk i slika – oživljavaju scene.

Nadalje, dokumentarni pristup se obrađuje u dijelu 6.2. Cilj je objasniti učenicima kako dokumentarna stvarnost ne zaustavlja protok života. Kretanje filma je kontinuirano te omogućuje snimanje protoka vremena i protoka prostora. Ipak, stvarnost se na određeni način svejedno ometa jer samo kroz intervenciju možemo kreirati sliku, a to može utjecati na stvari protok života. Slika koja se snimi u stvarnom okruženju postaje predmet upravljanja te ona zapravo postaje kompozicija stvarnosti. Kako bi se učenicima dočarao ovaj efekt, prethodno provedeni intervjui, snimljeni i montirani, se sada pokazuju učenicima. Tijekom gledanja konačnih radova, učenici bi trebali uočiti razlike između prepoznavanja tuđih emocija i reakcija na filmu u odnosu na prepoznavanje istog ranije, uživo. Shvatit će da kompozicija slike, jezika i protoka vremena može biti drugačija od stvarnosti. Osobe na filmu su postale likovi kojima su – metaforički rečeno – maske skinute ili stavljenе.

ISHODI I CILJEVI UČENJA

Svaka lekcija definira specifične obrazovne okvire koji će dodatno biti obogaćeni od strane nastavnika na temelju njihovih osobnih perspektiva.

Ciljevi:

- shvatiti razliku između fikcije i dokumentarnih djela
- pretvaranje tijeka priče u scenarij
- naučiti kako strukturirati scenarij
- naučiti kako pisati fikciju i kako pisati o događajima iz stvarnog života
- naučiti kako definirati set i kako organizirati snimanje za dokumentarac

Ishodi:

- napisati scenarij za priču, bilo fiktivnu ili dokumentarnu, poznavajući razlike između dva stila
- strukturirati tekst za audiovizualno djelo
- identificirati primjerno okruženje i odabrati tehnike snimanja za stvaranje fiktivne ili dokumentarne video priče
- napisati scenarij za video priču

PRIMJENJENA PEDAGOŠKA METODOLOGIJA*

Projektno učenje

Suradničko učenje

Participativno učenje i poučavanje

Strategije vizualnog promišljanja

Učenje utemeljeno na kompetencijama

*Pogledati dokument „Metodologija za učitelje“

STRUKTURA DOKUMENTA

Sadržaj je podijeljen u sljedeće cjeline:

4. Pisanje fikcije
5. Dokumentarno pisanje

Svaka cjelina je sažeta u obliku obrazovnog radnog lista, pregleda duljine jedne stranice koji daje popis tema i tehnika koje će biti korištene u lekciji. Ti radni listovi su sažeti i pogodni za duplicitiranje te se lako mogu podijeliti s polaznicima. Dalje u tekstu se zatim nalazi temeljitija didaktička organizacija lekcije koja detaljizira načine interakcije i navodi teme koje bi se trebale raspraviti, kao i prijedloge aktivnosti i vježbi.

Nadalje, učiteljima su dostupni dodatni materijali koje mogu koristiti za pripremu i upoznavanje sa sadržajem.

In addition, teachers are provided with extra materials, useful to acquire and share contents:

3. CrAL_ScreenWriting.pptx
4. CrAL_How_to_shoot_documentary_movie.pptx
5. CrAL_Game.pptx
6. CrAL_ScreenWriting_exercise.pptx

Pisanje fikcije

Fikcija razotkriva ono što stvarnost sakriva.

Ralph Waldo Emerson

SADRŽAJ

- kako pisati fikciju
- kako strukturirati priču
- mogući načini izrade ploče scenarija (eng. *Storyboard*)

KLJUČNE KOMPETENCIJE

- kreativnost
- slikovna imaginacija i osjećaj za korištenje glazbe i zvukova
- sposobnost strukturiranja i sastavljanja scena i sekvenci
- vizualna retorika
- realizacija audio-vizualne misli

TEME

- pisanje za fiktivne projekte
- dramaturška artikulacija u klasičnoj fikciji
- struktura tri čina: pokretački događaj, zaplet, rasplet
- scena, sekvenca
- pojmovnik pisanja scenarija: scene, vizuali, zvuk

KLJUČNA PITANJA

- Kako su povezani slika i zvuk?
- Kako bi vi pretočili scenarij u stvarnost? (Tehničko pisanje i pisanje ploče scenarija)
- Što je fiktivno?

IZVORI

- PowerPoint prezentacija
- Radni list: pisanje scena – scena i lik
- Radni list: igra postavljanja pitanja

OPIS AKTIVNOSTI

- uvod u fiktivno i dokumentarno pisanje
- prikaz primjera fiktivne priče i analiza
- prikaz ploče scenarija – *Vrtoglavica* Alfreda Hitchcocka

PRAKTIČNE VJEŽBE

Vježba 1: učenici odabiru isječak iz filma ili video koji im se sviđa. Zatim razlamaju isječak u scene i crtaju ploču scenarija. Također mogu zapisati dijaloge i detalje o zvučnom zapisu.

Prva cjelina: Pisanje fikcije

Cjelina	Metode poučavanja	Alati / Otvoreni obrazovni sadržaj	Opis	Ciljevi	Vrijeme
6.1 PISANJE FIKCIJE	Zagrijavanje	. PPT (CrAL_Game.pptx)	Dokumentarni i fiktivni pristup Koristiti sadržaj prezentacije kako bi se organizirala igra koja će aktivirati aktivnu konfrontaciju među učenicima.	- održavati vizualnu produkciju i istraživanje - poticati razvoj tehničkih vještina	10 min.
	Prezentacija	. PPT (CrAL_ScreenWriting.pptx)	Pisanje scenarija Predstaviti temu pisanja scenarija učenicima. Učitelji mogu završiti prezentaciju pokazivanjem sljedećeg primjera: https://www.youtube.com/watch?v=C7OQH1rlvA , a učenici mogu podijeliti druge primjere sličnih video uredaka.	- provesti temeljitu analizu i aktivno istraživanje različitosti između dokumentarnih i igranih filmova.	15 min.
	Praktična vježba	. PPT (CrAL_ScreenWriting_exese.pptx) . dvije kutije . samoljepljivi papirići . papir . olovke	Zadatak 1: Učenici postaju pisci scenarija te pišu svoje kratke scene. Mogu ovo raditi samostalno ili u grupama. Učitelj im može predstaviti situaciju i lika kao pomoć. U .ppt prezentaciji postoje primjeri likova i situacija koji se mogu isprintati i iskoristiti. Učenici mogu odlučiti žele li radije isprobati tehničko pisanje ili izradu ploče scenarija. Nakon što dovrše zadatku, može se održati mala izložba u učionici. Slike se mogu razgledati na radnim stolovima ili se mogu izvjesiti po učionici.	- poticati razvoj vještina pisanja i drugih kompetencija korisnih za kreiranje scenarija - učiti o razlici između scene i sekvence - uvesti koncept strukture tri čina	25 min

Vježba 1

Učenici proučavaju kompoziciju odabralih snimki kroz kreiranje ploče scenarija sa svim potrebnim elementima (scene, dijalozi, kadrovi, zvuk)

Dokumentarno pisanje

“ ” Kod igranih filmova redatelj je Bog; kod dokumentarnih filmova Bog je redatelj.

Alfred Hitchcock

SADRŽAJ

- što su dokumentarni filmovi
- kako realizirati dokumentarni uradak
- kako dokumentarni filmovi utječu na vas

KLJUČNE KOMPETENCIJE

- opservacija i interpretacija
- razumijevanje kompozicije slike povezane sa stvarnošću
- audio-vizualna pismenost
- hvatanje kretanja u trenutku
- fleksibilnost

TEME

- dokumentarno pisanje
- kako definirati set i planirati snimanje
- snimanje uživo
- vizualne bilješke
- pregledavanje snimljenog materijala

KLJUČNA PITANJA

- Kakva stvarnost nam se prikazuje kroz dokumentarne filmove?
- Koje su koristi promjene perspektive i kako se to može uključiti u dokumentarni film?
- Postaju li u dokumentarnim filmovima stvarne osobe likovi s maskom ili likovi bez maske?

IZVORI

- <https://www.youtube.com/watch?v=flyADpC1Ono&t=156s>

OPIS AKTIVNOSTI

- gledanje dokumentarnog filma – plenarna rasprava o osjećajima i mislima koje su se javljale tijekom gledanja
- snimanje dokumentarnog filma

PRAKTIČNE VJEŽBE

vježba 2: Snimanje dokumentarnog filma. Aktivnost se može započeti na satu, a po potrebi završiti kod kuće ako je potrebno dodatno vrijeme.

Druga cjelina: Dokumentarno pisanje

Cjelina	Metode poučavanja	Alati / Otvoreni obrazovni sadržaji	Opis	Ciljevi	Vrijeme
6.2 DOKUMENTARNO PISANJE	Zagrijavanje	. Video	Dokumentarni pristup Započeti lekciju dokumentarnim videom. Može se koristiti neki od niže ponuđenih izvora ili odabrati vlastiti primjer. Video se prikaže učenicima. Primjeri dokumentarnih videoa: https://www.youtube.com/watch?v=ojKBgKvnqvW (kultura Japana) https://www.youtube.com/watch?v=flyADpC1Ono&t=214s (kultura Rusije) https://www.youtube.com/watch?v=L72G8TLtTCk (život čovjeka koji obitava u šumi i dokumentira promjene temperature i klime)	- stimulirati osobnu i kolektivnu refleksiju	10 min.
	Prezentacija	. PPT (CrAL_How_to_shoot_documentary_movie.pptx)	Dokumentarni pristup Prezentacija daje kratki pregled kako napraviti dokumentarni video.	- provesti temeljitu analizu dokumentarne materija	5 min.
	Praktična vježba	. pametni telefoni učenika . prijenosno računalo	Zadatak 2: Učenici razmišljaju o dokumentarnoj priči koju bi mogli realizirati u kratkom vremenu kroz proučavanje svoje okoline. Ovo su neka od mogućih pitanja: <ul style="list-style-type: none"> - Koja je vaša glavna tema/lik? - Koji promatrački pristup bi odabrali? - Napravite svoje snimke i odradite montažu - Odaberite zvučne zapise i definirajte zvučni dizajn - Podijelite svoj rad 	- stimulirati kreativnu praksu	30 min

Vježba 2

Učenici dovršavaju svoj projekt i dijele ga s ostalim učenicima.

NASTAVNIČKI PRIRUČNIK - LEKCIJA 7

SET I SNIMANJE

Lekcija 7 se uglavnom bavi setom i snimanjem te sadrži 4 video materijala koji prikazuju različite aspekte navedenih tema.

Cjelina 7.1 razrađuje temu montaže. Na montažu se ne gleda samo s tehničkog aspekta, u smislu mehaničke kompozicije i sekvenciranja slikovnih i zvučnih segmenata. Montaža uključuje i kreativni čin slaganja filma i razvoj njegovih internih i eksternih efekata. Općenito, radi se o produbljivanju reprezentativnog promišljanja kroz slike u pokretu te povezivanju tehničkih sustava zvučne i slikovne reprodukcije. Tijekom snimanja, tehnički aspekti i metode realizacije se prilagođavaju jedni drugima. Posebna pažnja se pridaje potencijalu kamere i radu s kamerom. Kamera je poput oka. Indirektno, ona je oko gledatelja koja se stimulira u statičnoj i dinamičnoj poziciji te može uhvatiti i ukalupiti odnos između likova i njihove okoline u prostoru. Filmskim jezikom se to može nazvati kadrom i snimkom koji u svom statičnom obliku uključuju interne linije koje predstavljaju položaj lika u okolišu. Unutar slike snimane kamerom mogu se razlučiti tri osnovna oblika – krug, trokut i kvadrat. Ovisno o kompoziciji slike i njezinim unutarnjim linijama postižu se različiti efekti koji stimuliraju gledatelja. Također, stimulacija se može postići i kretanjem kamere.

U cjelini 7.2 detaljno se raspravlja sastav projektnog tima. Naglašavaju se ključni akteri koji su potrebni za realizaciju filma. Savjetuje se podjela obrazovne skupine u 3 grupe. Prva grupa bi trebala biti zadužena za proces pisanja, druga grupa se bavi fazom snimanja, dok treća grupa preuzima video montažu i razradu zvučnih zapisa. Također bi se trebale dodijeliti ključne uloge poput redatelja, tekstopisca, scenarista i urednika.

Cjelina 7.3 se detaljnije bavi setom. Provodi se promišljanje o scenariju te ga se razlama na osnovne stavke. Ovo omogućuje odgovarajući odabir seta i donošenje odluka o optimalnom korištenju kamere za hvatanje radnje u prostoru. Nadalje, kroz ovaj proces će učenicima postati jasno da mora postojati određena razina fleksibilnosti jer se tijekom snimanja mogu pojaviti novi pristupi. Osnovni princip tijekom snimanja je sljedeći – naglasi ono što vidiš, naglasi ono što čuješ. Ovo se dodatno demonstrira u zadnjoj cjelini kroz prikaz praktičnog pristupa ovom principu.

CILJEVI I ISHODI UČENJA

Svaka lekcija definira specifične obrazovne okvire koji će dodatno biti obogaćeni od strane nastavnika na temelju njihovih osobnih perspektiva.

Ciljevi:

- naučiti kako napisati plan rada za audiovizualne produkcije
- naučiti kako odabrat primjerenu opremu za određeni tip videa
- steći stručnost u snimanju videa
- naučiti kako organizirati set
- naučiti kako napisati i koristiti ploču scenarija

Ishodi:

- Pripremiti plan rada
- Identificirati set za snimanje
- Pripremiti ploču scenarija i plan za snimanje
- Upravljati setom
- Identificirati filmsku postavu
- Voditi glumce na setu

PRIMJENJENA PEDAGOŠKA METODOLOGIJA*

Projektno učenje

Suradničko učenje

Participativno učenje i poučavanje

Strategije vizualnog promišljanja

Učenje temeljeno na kompetencijama

*Pogledati dokument „Metodologija za učitelje“

STRUKTURA DOKUMENTA

Sadržaj je podijeljen u sljedeće cjeline:

1. Radni plan
2. Podjela uloga na setu
3. Ploča scenarija
4. Rad na setu
5. Prvo nijemo uređivanje

Svaka cjelina je sažeta u obliku obrazovnog radnog lista, pregleda duljine jedne stranice koji daje popis tema i tehnika koje će biti korištene u lekciji. Ti radni listovi su sažeti i pogodni za duplicitiranje te se lako mogu podijeliti s polaznicima. Dalje u tekstu se zatim nalazi temeljitija didaktička organizacija lekcije koja detaljizira načine interakcije i navodi teme koje bi se trebale raspraviti, kao i prijedloge aktivnosti i vježbi.

Radni plan

“ ” Ako je režiranje pogled, montaža je otkucaj srca. Predviđanje je karakteristika obojega; ali ono što prvo predviđa u prostoru, drugo predviđa u vremenu.

Jean-Luc Godard

SADRŽAJ

- organizacija seta
- organizacija snimanja

KLJUČNE KOMPETENCIJE

- reprezentativno djelovanje
- kompozicija snimaka
- planiranje i organizacijske vještine
- donošenje odluka

TEME

- povijest vizualne sintakse i uređivanja videa
- različite vrste montaže
- teorija montaže
- oblici

KLJUČNA PITANJA

- Koja je razlika između rezanja filma i montaže?
- Koji su različiti koncepti montaže?
- Koje narativne efekte postižu različite vrste montaže?

IZVORI

- <https://www.youtube.com/watch?v=9AGaECt9j4g>
<https://www.youtube.com/watch?v=WkEdRWv6mvk>
<https://www.youtube.com/watch?v=hUmZldt0DTg&t=7s>

OPIS AKTIVNOSTI

- donošenje odluka o setu
- organiziranje seta i glavne zadaće koje se moraju uzeti u obzir
- uvod u probiranje slika i filmsku montažu

PRAKTIČNA VJEŽBA

vježba 1: Učenici primjenjuju naučeno o kreiranju kompozicija slika kroz snimanje kratkih video uradaka ili slikanje fotografija te kroz obraćanje pozornosti na različite oblike i linije unutar slike.

Prva cjelina: Radni plan

Cjelina	Metode poučavanja	Alati / Otvoren obrazovni sadržaji	Opis	Ciljevi	Vrijeme
7.1 Set i snimanje	Plenarna rasprava i sesij pitanja i odgovora	. otvorena učionica	<p>Organizacija seta Snimanje filma se približava pa je potrebno poduzeti nužne pripreme. Potrebno je proći kroz sve korake s učenicima te ih konzultirati o tome što je potrebno i što se mora unaprijed pripremiti. Napravite popis koji će uključivati:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lokacije snimanja - ploču scenarija - popis snimanja - tehnička oprema / posebna oprema - tehničke / električne veze - dekorativni elementi - kostimi - glumci - vremenski uvjeti (plan B) / scenariji za različite vremenske uvjete - komunikacija tijekom snimanja - čišćenje lokacije 	<ul style="list-style-type: none"> - primijeniti temeljiti i aktivno promišljanje o organizaciji 	15 min.
	Plenarna rasprava i sesij pitanja i odgovora	. projektor . laptop	<p>Montaža i oblici Učenici uče o razlici između rezanja i sastavljanja filma. Staviti fokus na umjetničke koncepte kompozicije filma (montaža). Nadalje, uvesti koncept vizualne kompozicije i kadriranja slika. Poželjno je raspraviti i odabratи konkretni stil kompozicije. Osvrnuti se na linije koje treba uzeti u obzir tijekom snimanja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poboljšati vještine snimanja 	10 min.

Vježba 1

Učenici primjenjuju što su naučili o kreiranju kompozicija slika kroz snimanje kratkih video uradaka ili fotografiranje te obraćanje pažnje na različite oblike i linije unutar slike.

Podjela uloga na setu

“ ” Tada sam se sjetio nečega što sam pročitao u romanu o Kurtu Vonnegutu: kada se trudiš pronaći odgovor na pitanje, odgovor obično leži u pitanju.

Syd Field

SADRŽAJ

- organizacija uloga

KLJUČNE KOMPETENCIJE

- suradnja i komunikacija
- osobna odgovornost
- timski rad i društveno učenje
- usredotočenost na proces

TEME

- dodjela ključnih uloga
- sastavljanje tima
- suradnički rad
- podjela zadaća

KLJUČNA PITANJA

- Na kojim poljima prepoznajete svoje snažne strane?
- Kako uspješno planirati snimanje videa?

IZVORI

- <https://www.youtube.com/watch?v=IiyBo-qLDeM&t=63s>
<https://www.youtube.com/watch?v=tOJmvOj15tw>

OPIS AKTIVNOSTI

- grupe na setu
- probir ključnih osoba

PRAKTIČNA VJEŽBA

vježba 2: Grupe učenika počinju organizirati set za snimanje i samostalno organiziraju potrebne elemente. Nabavljaju sve potrebne dozvole i pristanke te osiguravaju da su svi potrebni materijali i set dostupni u vrijeme predviđeno za snimanje.

Druga cjelina: Podjela uloga na setu

Lekcija	Metode poučavanja	Alati / Otvoreni obrazovni sadržaji	Opis	Ciljevi	Vrijeme
7.2 Kako organizirati uloge u sklopu radnog plana	Grupni rad		<p>Radne skupine</p> <p>Podijeliti obrazovnu skupinu u radne grupe kako bi se koraci preciznije koordinirali. Koraci bi trebali uključivati sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grupa 1: Grupa učenika koja se bavi fazom pisanja i izradom ploče scenarija. - Grupa 2: Bave se fazom snimanja. - Grupa 3: Bave se uređivanjem i razradom zvučnih zapisa. <p>Osvrnuti se na popis napravljen u prošloj lekciji i dodijeliti grupama zadatke.</p> <p>Može se napraviti popis na kojem se učenici sami izjašnjavaju kojoj grupi bi najradije bili dodijeljeni.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - stimulirati produktivan timski rad - podržavati učenike u prepoznavanju osobnih stavova 	10 min.
	Grupni rad Plenarna rasprava i sesija pitanja i odgovora		<p>Odabir ključnih osoba</p> <p>Za uspješnu realizaciju filma potrebni su ključni akteri koji mogu i znaju kako dosljedno surađivati na projektu te razumiju kako usuglasiti potrebe različitih radnih skupina i istovremeno držati na umu šиру sliku.</p> <p>(Ključne osobe su: redatelj, tekstopisac, scenarist, operator, urednik)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - unaprijediti međuljudske vještine i preuzimanje odgovornosti 	5 min.
	Plenarna rasprava i sesija pitanja i odgovora		<p>Dijeljenje slika i videa</p> <p>Učenici dijele svoje slike i kratke video uratke koje su napravili kod kuće kao odgovor na određene kompozicije slike. Kadrovi koji se učenicima svide mogu biti korišteni u predstojećem snimanju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poticati osobnu i kolektivnu refleksiju - poticati razvoj strategija kreativnog snimanja 	15 min.

Vježba 2

Grupe učenika počinju organizirati video set i potrebne materijale. Nabavljaju dozvole i privole te osiguravaju da su svi potrebni materijali i sam set dostupni u vrijeme predviđeno za snimanje.

Ploča scenarija

“ Zašto moraš ispričati baš TU priču? Koja uvjerenja gore u tebi i hrane tvoju priču? To je osnova cijele stvari.

Pixar's 22 rules of storytelling

SADRŽAJ

- razrada scenarija
- korištenje kamere
- odabir kadrova i kretanje kamere

KLJUČNE KOMPETENCIJE

- naučiti kako napraviti i kako čitati ploču scenarija
- timski rad
- spremnost
- strategija elaboracije
- sposobnost koncentracije
- sposobnost praktične primjene stečenog znanja

TEME

- pripremiti ploču scenarija i plan za snimanje
- planiranje kadrova
- oblici i linije kod snimanja
- vođenje kamere i kutovi snimanja

KLJUČNA PITANJA

- Kako ocrtati prostor za snimanje?

IZVORI

- <https://www.adorama.com/alc/14-basic-cinematography-techniques-for-better-cinematic-shots/>
- https://www.youtube.com/watch?v=AyML8xuKfoc&list=PLEzQZpmbzckV0_a2QCO2qF9Yfe-LKSDha

OPIS AKTIVNOSTI

XX

PRAKTIČNA VJEŽBA

vježba 2: Učenici vježbaju različite kadrove, od širokog snimka preko srednjeg pa do snimka izbliza, kako bi se pripremili za nadolazeće snimanje. U ovoj vježbi učenici bi trebali raditi zajedno kako bi isprobali različite uloge i razvili razumijevanje o perspektivama snimatelja i glumaca.

Treća cjelina: Ploča scenarija

Cjelina	Metode poučavanja	Alati / Besplatni obrazovni sadržaji	Opis	Ciljevi	Vrijeme
7.3 Razlamanje scenarija	Plenarna rasprava i sesija pitanja i odgovora	. papir . olovke	<p>Ploča scenarija</p> <p>Učenici započinju rad s ilustriranom realizacijom scenarija. Ploča scenarija izgleda poput malenog stripa, a služi kao vizualno pomagalo koje dočarava kako će montirani film na koncu izgledati po scenama, kadar po kadar. Kroz kreiranje ploče scenarija, učenici po prvi put mogu vidjeti kako će ili kako bi moglo izgledati djelo koje su napisali. Ploča scenarija je osnovni vizualni alat kod realizacije filma.</p> <p>Učenici mogu provesti oluju ideja o najboljim načinima slaganja scena dok Grupa 1 brine o vizualima.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poboljšanje komunikacijskih vještina u grupnom radu - stimulirati kolektivnu refleksiju i suradničko učenje - učiti kako napisati i koristiti ploču scenarija 	15 min.
	Grupni rad		<p>Uvod u snimanje kadrova</p> <p>PowerPoint prezentacija se može koristiti za demonstraciju različitih metoda koje učenici zatim mogu koristiti tijekom snimanja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poticati razvoj tehničkih vještina 	10 min.
	Prezentacija	. laptop . projektor	<p>Razrada scenarija</p> <p>Plan snimanja mora biti razrađen prije početka snimanja, a to se postiže razradom scenarija.</p> <p>Učenici odlučuju koji dijelovi snimanja se gdje odvijaju i što će za svaki dio biti potrebno. Na taj način se dolazi do rasporeda snimanja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - učiti kako strukturirati organizirati raspored snimanja - stimulirati vještine razvijanja kolektivnih projekata - poboljšati organizacijske vještine to enhance 	15 min.

Vježba

3

Učenici vježbaju različite vrste snimaka, od širokog snimka preko srednjeg pa do snimka izbliza kako bi se pripremili za nadolazeće snimanje. U ovoj vježbi učenici bi trebali raditi zajedno kako bi isprobali različite uloge i razvili razumijevanje o perspektivama snimatelja i glumaca.

95

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
PROJECT NUMBER: 621357-EPP-1-2020-1-BE-EPKA3-IPI-SOC-IN
PROJECT TITLE: Creative Audiovisual Lab for the promotion of critical thinking and media literacy

Rad na setu

“ ” Dio problematike postizanja uspjeha uključuje postavljanje realističnih ciljeva, ali to je jedna od najtežih stvari jer ne znate uvijek kamo točno idete, a ne bi ni trebali.

George Lucas

SADRŽAJ

- rad na setu

KLJUČNE KOMPETENCIJE

- estetsko razumijevanje
- efikasan grupni rad
- jasno argumentiranje
- komunikacijske vještine
- organizacijske vještine
- suočavanje sa stresom i frustracijama

TEME

- upravljanje setom
- pribranost i prisutnost na setu
- identificiranje glumačke postave
- vođenje glumaca na setu

KLJUČNA PITANJA

- Kako se ponašati na setu?

IZVORI

- <https://www.youtube.com/watch?v=lINVnA3rVIE>
- <https://www.youtube.com/watch?v=ivAbJlEj0jA>

OPIS AKTIVNOSTI

- sastavljanje seta
- snimanje
- rastavljanje seta

PRAKTIČNA VJEŽBA

vježba 4: Učenici podižu snimku filma *online* kako bi joj svi mogli pristupiti

Četvrta cjelina: Rad na setu

Cjelina	Metode poučavanja	Alati / Besplatni obrazovni sadržaji	Opis	Ciljevi	Vrijeme
1.4 Working on the set	Praktična aktivnost	. oprema . dekoracije	Sastavljanje seta Unaprijed određena grupa učenika vodi brigu o sastavljanju seta i raspoređivanju elemenata po setu.	- stimulirati odgovoran i neovisan rad	20 min.
	Praktična aktivnost	. kamera i vezana oprema . plan snimanja	Snimanje Tijekom snimanja, i snimatelji i glumci imaju određene potrebe. Dok je ova grupa zauzeta snimanje, izuzetno je bitno da ostali učenici, koji trenutno nisu aktivno angažirani, budu tihi i da ne ometaju snimanje.	- unaprjeđivanje vještina snimanja	45 min.
	Praktična aktivnost		Rastavljanje seta Druga grupa učenika (ili cijela obrazovna skupina) je zadužena za čišćenje nakon snimanja. Cilj je osigurati da se ništa ne zaboravi i da set ostane čist nakon snimanja.	- stimulirati aktivni timski rad	10 min.

Vježba 4:

Učenici podižu snimku *online* kako bi joj svi mogli pristupiti.

Prvo nijemo uređivanje

“ ” Ideja o režiranju filma je izum filmskih kritičara – cjelokupna eloquentnost filma postiže se u sobi za montažu.

Orson Welles

SADRŽAJ

- tehnike i odluke vezane za uređivanje filma

KLJUČNE KOMPETENCIJE

- estetsko shvaćanje filma
- usredotočenost na detalje
- kritičko promišljanje
- svijest o narativnim tehnikama
- komunikacijske vještine
- organizacijske vještine
- suočavanje sa stresom i frustracijama

TEME

- svijest o tehnikama rezanja filma
- kreativno korištenje rezova

KLJUČNA PITANJA

- Kako proces uređivanja filma može održavati empatiju prema likovima?

IZVORI

- <https://www.youtube.com/watch?v=FVR8zz8ci2k>
- <https://www.youtube.com/watch?v=lINVnA3rVIE>
- <https://www.youtube.com/watch?v=r2vtbcfmFDY&list=RDCMUCUFoQUaVRt3MVFxqwPUMLCQ&index=8>

OPIS AKTIVNOSTI

- refleksija o načinima artikulacije kadrova s ciljem boljeg prenošenja priče publici
- evaluacija različitih stilova uređivanja
- praktični rad – uređivanje filma

PRAKTIČNA VJEŽBA

vježba 5: učenici uređuju filmsku priču

vježba 6: učenici podižu završnu verziju montaže na platformu

Peta cjelina: Prvo nijemo uređivanje

Lekcija	Metode poučavanja	Alati / Besplatni obrazovni sadržaji	Opis	Ciljevi	Time
7.5 Prvo nijemo uređivanje	Grupni rad	. laptop . program za rezanje i uređivanje filma	Prvi pokušaji uređivanja Treća grupa počinje s prvim pokušajima uređivanja nakon snimanja filma i počinje s elaboracijom zvučnih zapisa.	- stimulirati odgovoran i samostalan rad - provesti temeljito promišljanje o procesu montaže	60 min.

Vježba 5:

Učenici počinju raditi na procesu uređivanja, pri čemu u obzir uzimaju različite moguće izvore i tehnike uređivanja filma.

Vježba 6:

Konačni rezultati uređivanja filma se podižu na platformu kako bi se proces razvijanja materijala naknadno mogao analizirati. Pripreme za prezentiranje prve verzije montaže u sljedećoj lekciji.

NASTAVNIČKI PRIRUČNIK - LEKCIJA 8

100

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
PROJECT NUMBER: 621357-EPP-1-2020-1-BE-EPKA3-IPI-SOC-IN
PROJECT TITLE: Creative Audiovisual Lab for the promotion of critical thinking and media literacy

UREĐIVANJE VIDEA

Lekcija 8 obuhvaća temu uređivanja video materijala. Ova faza se često smatra ključnom kod realizacije filma jer se filmska priča predstavlja upravo kroz uređivanje ili rezanje. Rez može promjeniti vrijeme ili stvoriti kontrast u kretanju priče. Stoga, montaža nije samo tehnički čin nego i oblik umjetnosti koji vodi oko gledatelja. U prvoj cjelini se razrađuju radovi poznatih redatelja sa samih početaka kinematografije. Detaljno se analizira rad Leni Riefenstahl i njeni propagandistički snimci, kao i pristupi Sergeja Mihajlovića Ejzenštejna i Alfreda Hitchcocka. Riefenstahlini radovi oslikavaju kako su tehničko eksperimentiranje i estetičko istraživanje međusobno povezani te, u njezinom slučaju, dovode do kreiranja propagandističkog, manipulativnog mita. S druge strane, Ejzenštejn i njegov rad smatraju se početkom teorijskog i praktičnog istraživanja na filmu. On je teoretičar o montaži privlačnosti pošto je njegov stav bio da je montaža proces disolucije čiji cilj uvijek mora biti izazivanje psihičke i mentalne reakcije kod gledatelja. U svojim pisanim djelima Ejzenštejn se uglavnom usredotočivao na stavljanje publike u određeno stanje svijesti. Kako bi opisao to stanje koristio je termine poput „privlačnosti“ i „emocionalne dinamičnosti.“ Za Hitchcocka je rezanje filma poput sastavljanja. Kod njega vrijedi pravilo da se cjelina stvara kroz mnoštvo odvojenih dijelova koji, usprkos fragmentaciji, kreiraju cjelovitu ideju. Ipak, ovo slaganje nikako nije nasumično; dapače, slaganje je rezultat precizne i minuciozno osmišljene strukture koju vodi ideja o kreiranju značenja.

Kroz cjelinu 8.2 se ponovno naglašavaju aspekti slaganja filmskog materijala. Pokazuje se kako se slika i zvukovi moraju posložiti i međusobno povezati kako bi se stvorio emocionalni element. Stoga se detaljno razrađuje struktura filma. Učenicima se ukazuje na mesta gdje se koriste bljeskovi unatrag (eng. *flashbacks*) i na trenutke u kojima gledatelju mora postati jasno da se gledano zapravo odvija u prošlosti. Primjerice, to može biti naglašeno korištenjem crno-bijelog filtera.

Cjelina 8.3 se bavi prvim pokušajima montaže učenika. Učenici prezentiraju prvu radnu verziju svog uratka te dobivaju povratne informacije koje će im pomoći u dalnjem radu. Njihov rad poprima oblik kroz metodu pokušaja i pogreški, kroz testiranje različitih tehničkih mogućnosti i novih izbora kod sastavljanja scena.

U sljedećoj lekciji učenici konačno traže odgovarajući naslov za svoj film, kao i primjereni popratni zvučni materijal, jer audiovizualno uređivanje filma je jednako važno kao i vizualna montaža. Nadalje, reakcije publike su također vrlo važne za uspjeh filma. Stoga učenici biraju vanjskog „revizora“ koji će pogledati film te ponuditi svoje subjektivne dojmove i stavove.

CILJEVI I ISHODI UČENJA

Svaka lekcija definira specifične obrazovne okvire koji će dodatno biti obogaćeni od strane nastavnika na temelju njihovih osobnih perspektiva.

Ciljevi:

- steći osnovne tehnike uređivanja videa
- moći urediti narativni video
- primijeniti stečeno tehničko znanje na vlastiti audiovizualni projekt

Ishodi:

- formulirati inicijalnu hipotezu za uređivanje video priče
- koristiti naučene tehnike za stvaranje video priče koja odgovara autorovom senzibilitetu, odabranim temama i scenariju

PRIMJENJENA PEDAGOŠKA METODOLOGIJA*

Projektno učenje

Suradničko učenje

Participativno učenje i poučavanje

Strategije vizualnog promišljanja

Učenje utemeljeno na kompetencijama

*Pogledati dokument „Metodologija za učitelje“

STRUKTURA DOKUMENTA

Sadržaj je podijeljen u sljedeće cjeline:

1. Pisanje povijesti iznova
2. Tehnike uređivanja
3. Vrste uređivanja
4. Potraga za naslovom

Svaka cjelina je sažeta u obliku obrazovnog radnog lista, pregleda duljine jedne stranice koji daje popis tema i tehnika koje će biti korištene u lekciji. Ti radni listovi su sažeti i pogodni za duplicitiranje te se lako mogu podijeliti s polaznicima. Dalje u tekstu se zatim nalazi temeljitija didaktička organizacija lekcije koja detaljizira načine interakcije i navodi teme koje bi se trebale raspraviti, kao i prijedloge aktivnosti i vježbi.

Nadalje, učiteljima je dostupna jedna prezentacija koju mogu koristiti za pripremu i upoznavanje sa sadržajem.

Pisanje povijesti iznova

“ ” Postoje beskonačne nijanse svjetla i sjena i boja... nevjerljivo suptilan jezik. Učenje tog jezika je cjeloživotni posao.

Conrad Hall

SADRŽAJ

- povijesni uvod
- ideja sastavljanja

KLJUČNE KOMPETENCIJE

- opservacija
- vizualno razumijevanje
- reprezentativno djelovanje

TEME

- vizualni čin uređivanja
- vizualna produkcija
- predstavljanje emocija
- vizualna retorika
- interpretacija kroz reprezentiranu stvarnost
- pisanje iznova

KLJUČNA PITANJA

- Što vidite? Koji vizualni elementi su u skladu s vašim senzibilitetima?
- Kako vizualna produkcija utječe na vas?
- Što bi mijenjali kako bi poruka audio-vizualnog rada bila jasnija?

IZVORI

- <https://www.youtube.com/watch?v=MJQE7Kv-9JU>
- <https://www.youtube.com/watch?v=ZNAHcMMOHE8>
- <https://www.youtube.com/watch?v=vUIhm2dC6Ug>

OPIS AKTIVNOSTI

- činjenice o ideji o sastavljanju filma u vrijeme početka kinematografije
- gledanje radne verzije uređenog filma
- pisanje iznova ili preslagivanje priče

PRAKTIČNA VJEŽBA

vježba 1: Istražiti zvukove i filtere koji bi se mogli iskoristiti u audio-vizualnom uratku učenika.

Prva cjelina: Pisanje povijesti iznova

Lekcija	Metode poučavanja	Alati / Otvoreni obrazovni sadržaji	Opis	Ciljevi	Vrijeme
8.1 Povjesni uvod u ideju sastavljanja filma	Plenarna rasprava i sesija pitanja i odgovora	. projektor . laptop	Sastavljanje Raspraviti povjesni uvod u ideju sastavljanja filma.	- temeljita razrada i istraživanje ideje sastavljanja filma	10 min.
	Plenarna rasprava i sesija pitanja i odgovora	. projektor . laptop . radni materijal rezovi filma	Prvi uvidi u filmski materijal Učenici koji su sastavili i uredili materijal tijekom proteklih nekoliko dana prezentiraju radnu verziju ostatku obrazovne skupine.	- poboljšati opservacijske vještine - razvoj osobnog i kolektivnog vizualnog razumijevanja	10 min.
	Plenarna rasprava i sesija pitanja i odgovora	. scenarij . ploča scenarija	Pisanje iznova Učenici odlučuju žele li se i dalje držati strukture svog scenarija ili pak žele unijeti izmjene u tijek priče u nekom trenutku. Ovo se može raspraviti i odlučiti kroz otvorenu grupnu raspravu.	- razrada i istraživane vizualne retorike - poticanje konstruktivnog timskog rada	15 min.

Vježba 1

Učenici kod kuće razmišljaju o zvukovima i filterima koji bi mogli biti korišteni u audio-vizualnom radu te šalju svoje prijedloge skupini zaduženoj za montažu.

Tehnike uređivanja filma

“ ” Film nastaje u sobi za montažu. Snimanje filma je nalik kupovini. Kreneš kupiti namirnice i prije nego napustiš trgovinu moraš biti siguran da si uzeo sve što ti treba. I zatim uzmeš te namirnice i napraviš dobru tortu – ili ne.

Philip Seymour Hoffman

SADRŽAJ

- uvod u audiovizualno uređivanje
- osnove vizualne dramaturgije: sastavljanje poveznica

KLJUČNE KOMPETENCIJE

- kreativnost kao sistematici proces
- kreativno mišljenje
- smisao vizualnog slaganja
- organizacija i struktura snimljenog materijala

TEME

- vizualna dramaturgija
- organizacija i struktura snimljenog materijala

KLJUČNA PITANJA

- Kako posložiti vizualni materijal s ciljem stvaranja fluidnog protoka scena?
- Kako sastavljanje filma osigurava da gledatelj razumije poruku filma?

IZVORI

- snimljeni video materijal

OPIS AKTIVNOSTI

- uređivanje materijala
- rasprava o montiranom materijalu

PRAKTIČNA VJEŽBA

vježba 2: Poboljšati pokušaje montaže i spajanja različitih scena i sekvenci. Cilj je pripremiti audio-vizualni video za sljedeću cjelinu i od tamo nastaviti prema završnim preinakama.

Druga cjelina: Tehnike uređivanja filma

Sesija	Metode poučavanja	Alati / Otvoreni obrazovni sadržaji	Opis	Ciljevi	Vrijeme
8.2 Uvod u audio vizualno uređivanje	Grupni rad	. Računalna učionica . Alat za rezanje i uređivanje filma	Tehnike uređivanja Učenici uređuju video u računalnoj učionici. Mogu isprobati različite tehnike u programu za uređivanje i eksperimentirati. Poželjno je podijeliti učenike u grupe pri čemu svaka grupa radi na drugoj sekvenci. Učenici također mogu primijeniti ideje koje su osmislili kod kuće.	- unaprjeđivanje narativnih tehnika - poboljšanje tehnika uređivanja filma - poticati osobnu i kolektivnu refleksiju o audiovizualnom projektu	25 min.
	Plenarna rasprava i sesija pitanja i odgovora	. Računalna učionica . Projektor	Promišljanje montiranom materijalu Nakon rada u grupi, na različitim sekvencama, rezultati se prezentiraju čitavoj obrazovnoj skupili. Na taj se način mogu stići nove poticaji i uvidi. -	- poticanje produktivnog timskog rada	15 min.

Vježba 2

Poboljšati pokušaje montaže i spajanja različitih scena i sekvenci. Cilj je pripremiti audio-vizualni materijal za sljedeću lekciju i tada nastaviti prema završnim preinakama. Preporučuje se dodjeljivanje zadatka završne kompozicije materijala jednoj ili dvije osobe dok veće grupe učenika daju svoje montirane dijelove filma.

Vrste uređivanja filma

“ Smatram da bi, u svim oblicima kreativnog izražavanja, trebali imati slobode za eksperimentiranjem te da eksperimentiranje znači da nismo u potpunosti odgovorni kako drugi percipiraju naš rad.

Conor Oberst

SADRŽAJ

- vizija i prepravci
- principi uređivanja filma
- smjernice za uređivanje priče

KLJUČNE KOMPETENCIJE

- sposobnost prihvatanja kritike
- sposobnost primjene dobivenih povratnih informacija
- kritičke sposobnosti
- drugačiji pogled na vlastiti materijal

TEME

- vizija i prepravci dosadašnjeg materijala
- uređivanje pokreta, uređivanje osovine
- smjernice za uređivanje priče
- rezovi i sastavljanje materijala
- rad na scenariju

KLJUČNA PITANJA

- kako urediti filmski materijal na temelju scenarija?
- kako urediti filmski materijal na najefikasniji način?

IZVORI

- uređene snimke

OPIS AKTIVNOSTI

- završna revizija materijala prije prve publikacije
- oluja ideja o mjestu primjerenom za prikazivanje filma odabranog publici

PRAKTIČNA VJEŽBA

vježba 3: Organizirati projekciju i pozvati jednu ili dvije osobe da daju svoj osvrt na film nakon projekcije.

Treća cjelina: Vrste uređivanja filma

Lekcija	Metode poučavanja	Alati / Otvoreni obrazovni sadržaji	Opis	Ciljevi	Vrijeme
8.3 Vrste uređivanja filma	Plenarna rasprava i sesija pitanja i odgovora	. Laptop . Projektor . Otvorena učionica	Konačni pregled prije prve projekcije Ovo je vrijeme za završne fine preinake. Učenici trebaju pažljivo promotriti završni uradak i obratiti pažnju na detalje koji su možda nedosljedni te ih ispraviti.	- implementacija strukturiranog projekta - razvijane osjećaja za detalje	10 min.
	Plenarna rasprava i sesija pitanja i odgovora	. Otvorena učionica	Planiranje prvih osvrta Pripremite prostoriju za projekciju i pozovite jednu ili nekoliko osoba kojima želite prikazati dovršeni uradak. Odnosno, odredite detalje prve projekcije.	- razvoj organizacijskih vještina	10 min.

Vježba 3

Pripremiti prostoriju i pozvati jednu ili nekoliko osoba da pogledaju film i daju osrvrt na njega.

Prva kritika

“ Nikad nisam napravio film koji je dobio odlične kritike. Radio sam filmove koji su dobivali različite razine dobrih i loših kritika, ali mislim da svatko više ili manje može računati na pregršt loših kritika.

Wes Anderson

SADRŽAJ

- distribucija filma
- prva prezentacija filma

KLJUČNE KOMPETENCIJE

- ustrajnost
- rad usmjeren na ciljeve
- divergentno razmišljanje
- sposobnost razvijanja kreativnih ideja
- percepcija i senzibilitet prema osjećajima i reakcijama publike
- empatija

TEME

- finaliziranje vizualnog sadržaja
- potraga za naslovom
- zvučni zapis
- osrvt vanjske osobe

KLJUČNA PITANJA

- Koji naslov dobro opisuje ovaj audio-vizualni projekt?
- Koji zvučni zapis bi bio prigodan?
- Koje su reakcije publike s prve predprojekcije?

IZVORI

- film koji su proizveli učenici

OPIS AKTIVNOSTI

- prezentacija završnog audio-vizualnog uratka publici
- refleksija i osrvt

PRAKTIČNA VJEŽBA

vježba 4: Obratiti pažnju na konstruktivne povratne informacije od prve publike te napravite novi pregled filmskog materijala i unaprijediti ako je moguće.

Četvrta cjelina: Potraga za naslovom

Lekcija	Metode poučavanja	Alati / Otvoreni obrazovni sadržaji	Opis	Ciljevi	Vrijeme
8.4 Potraga za naslovom	Plenarna rasprava i sesija pitanja i odgovora	. Otvorena učionica . Projektor . Laptop	Prezentacija filma Predstaviti film odabranoj osobi ili grupi osoba. Učenici bi trebali pozorno pratiti reakcije publike kako bi uvidjeli utjecaj svog rada. Učenici također mogu zapisivati bilješke o tome. Primjerice, u kojem trenutku se postigao određeni efekti i je li taj efekt bio namjeran.	- poticati razvoj vještina vezanih za percepciju i senzibilitet prema osjećajima i reakcijama publike	15 min.
	Plenarna rasprava i sesija pitanja i odgovora	. Otvorena učionica	Refleksija Nakon prikazivanja filma slijedi refleksija. Gledatelji dijele svoje utiske s učenicima. Ovo će pomoći učenicima da dobiju sveže pogled i drugačiju perspektivu na svoj uradak.	- razvoj empatije - razvoj kritičkog mišljenja	10 min.

Vježba 4

Obratiti pažnju na konstruktivne povratne informacije od prvih gledatelja i sukladno tome revidirati video materijal, ako je poželjno.

NASTAVNIČKI PRIRUČNIK - LEKCIJA 9

112

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
PROJECT NUMBER: 621357-EPP-1-2020-1-BE-EPKA3-IPI-SOC-IN
PROJECT TITLE: Creative Audiovisual Lab for the promotion of critical thinking and media literacy

Sintaksa zvuka i slike

Kada filmaši krenu u fazu uređivanja filma ne bave se samo rezanjem slika već i rezanjem zvuka. Predzadnja, deveta lekcija obrađuje zvučnu podlogu filma što igra ključnu ulogu u audiovizualnoj percepciji filma.

U uvodnoj cjelini krećemo s povijesnom retrospektivom i dotičemo se prijelaza s nijemog filma na stereo zvukove suvremenog kina. Objasnjava se kako su filmovi nekada bili popraćeni orkestrima ili pijanistima te kako su facijalne ekspresije glumaca tada bile pretjerane kako bi neverbalna komunikacija bila uspješnija, a nekada su se koristili i pisani napisи između scena. Prvi zvučni film bio je američki „Jazz Singer“ iz 1927. godine, nakon kojeg se filmska industrija u suštini promijenila jer se pokazalo da publika preferira zvučne filmove. Zvučni filmovi zaista imaju osjetne prednosti nad nijemima, a filmsko iskustvo kod gledanja zvučnog filma je znatno intenzivnije u usporedbi s nijemim filmovima. Zvukovi ne moraju biti korišteni samo realistično već mogu razvijati audiovizualne kontrapunkte kroz asinkroniju te mogu usmjeravati ili naglašavati emocionalne reakcije kod publike. Druga cjelina se bavi tehničkim pristupima zvučnog uređivanja – kako se linija zvuka može povezati s linijom slika i stvoriti smisleni odnos koji evocira emocionalne i misaone reakcije kod gledatelja. Primjerice, glazba na filmu ima izravni utjecaj na gledatelja. Ritmične promjene napetosti i opuštanja koje se odvijaju kroz glazbene uratke dovode do intenzivnih emocija. Promjena glasnoće glazbe također igra ulogu. Stoga, glazba na filmu može imati različite funkcije - može biti sintaktička, odnosno pomagati gledateljima kod razumijevanja radnje, ili ekspresivna, odnosno može ojačavati željenu emocionalnu reakciju kod publike, ili pak može biti dramaturška, odnosno može poslužiti kao svojevrsni komentar na sam film. Nadalje, glazba može pomoći kod oslikavanja likova ili može skrenuti pažnju publike na određene tragove. Tehnika kompozicije zvuka i glazbe postala je sastavni dio modaliteta vizualne kompozicije jer zvuk i glazba naglašavaju dramatične dijelove, povezuju radnju, spajaju scene i jasnije definiraju likove i žanrove. Glazbeni zvuk kondenzira emocionalne i narativne elemente direktnije i izravnije od teksta. Edukativni video iz cjeline 9.2 uključuje različite ulomke iz filmova *Gladiјator* i *Doručак kod Tiffanyja* kako bi se izdvojili, naglasili i pojasnili utjecaji zvuka.

U zadnjoj se cjelini pokazuje nekoliko uradaka učenika te se komentiraju njihove linije zvuka i slike. Nadalje se komentiraju zvukovi koje učenici mogu koristiti. Primjerice, mogu koristiti zvukove koje su sami snimili tijekom snimanja ili koje su sami skladali. Imaju i mogućnost korištenja glazbe i zvukova koji su ranije bili razvijeni. Ovo se odnosi i na popratnu glazbu koja se koristi kao pratrna filmskom materijalu. Ipak, u ovom slučaju u obzir treba uzeti zakone za zaštitu autorskih prava.

CILJEVI I ISHODI UČENJA

Svaka lekcija definira specifične obrazovne okvire koji će dodatno biti obogaćeni od strane nastavnika na temelju njihovih osobnih perspektiva.

Ciljevi:

- steći osnovne tehnike uređivanja videa
- steći tehničko znanje o korištenju zvuka i glazbe u audiovizualnim radovima
- integrirati zvuk i sliku
- koristiti zvuk kao narativni element
- razviti osnovnu temu filmske radnje

Ishodi:

- primijeniti stečene tehnike o upravljanju zvukom na vlastiti audiovizualni projekt
- napraviti efikasno audiovizualno pripovijedanje kroz kombinaciju zvuka, glazbe i videa
- odabratи zvučne zapise i elaborirati „zvučni tepih“ video priče
- finalizirati uređivanje videa

PRIMJENJENA PEDAGOŠKA METODOLOGIJA*

Projektno učenje

Suradničko učenje

Participativno učenje i poučavanje

Strategije vizualnog promišljanja

Učenje utemeljeno na kompetencijama

*Pogledati dokument „Metodologija za učitelje“

STRUKTURA DOKUMENTA

Sadržaj je podijeljen u sljedeće cjeline:

1. Zvuk
2. Tehnike uređivanja zvuka
3. Završno uređivanje

Svaka cjelina je sažeta u obliku obrazovnog radnog lista, pregleda duljine jedne stranice koji daje popis tema i tehnika koje će biti korištene u lekciji. Ti radni listovi su sažeti i pogodni za duplicitiranje te se lako mogu podijeliti s polaznicima. Dalje u tekstu se zatim nalazi temeljitija didaktička organizacija lekcije koja detaljizira načine interakcije i navodi teme koje bi se trebale raspraviti, kao i prijedloge aktivnosti i vježbi.

Zvuk

“ ” Kada sjediš sam u tišini, tu si. Istina se počinje slijevati, i kako to prigrli? Kako to prihvati? Tišina uzima sve što imamo samo kako bi bila.

Nik Cave

SADRŽAJ

- zvučna i vizualna sintaksa
- zvuk kroz povijest kinematografije

KLJUČNE KOMPETENCIJE

- opservacija i reprezentacija stvarnosti
- analiza vizualnog i audiovizualnog sadržaja
- izražavanje osobnih utisaka
- reflektivno promišljanje
- medijske kompetencije

TEME

- prijelaz s nijemog na zvučni film
- vizualna retorika na nijemom filmu
- reprezentacija jezika u nijemom filmu
- vizualna naracija odvojena od gestikulacije i mimike
- razlike između vizualnih i audiovizualnih filmova
- interpretacija u reprezentiranoj stvarnosti

KLJUČNA PITANJA

- Koji su efekti nijemog filma?
- Koje su prednosti i nedostaci nijemog filma?
- Kakav je značaj zvučnog filma?

IZVORI

- <https://www.youtube.com/watch?v=Xd6ddOlbKp8>

OPIS AKTIVNOSTI

- učenicima pokazati isječak nijemog filma
- utisci i osjećaji učenika koji su proizašli iz gledanja nijemog filma
- oluja ideja o zvukovima koji mogu biti korisni za učenički audiovizualni rad

PRAKTIČNA VJEŽBA

vježba 1: Skladati i snimiti različite zvučne efekte i zvukove koji mogu poslužiti u učeničkom filmu.

Prva cjelina: Zvuk

Cjelina	Metode poučavanja	Alati / Otvoreni obrazovni sadržaji	Opis	Ciljevi	Vrijeme
9.1 Zvuk kroz povijest kinematografa	Plenarna rasprava i sesija pitanja i odgovora	. Laptop . Projektor	<p>Prezentacija nijemog filma Pošto neki učenici možda nikada u životu nisu gledali nijemi film, prezentacija takvoga filma daje dobar uvod u devetu lekciju. Neki od nijemih filmova na YouTubeu može poslužiti za ovu svrhu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - 	<ul style="list-style-type: none"> - detaljna analiza i aktivno istraživanje razvoja kinematografije 	10 min.
	Plenarna rasprava i sesija pitanja i odgovora		<p>Pitanja Pitati učenike o utiscima i osjećajima koji su se pojavili tijekom nijemog filma te ih potaknuti na raspravu u kojoj će usporediti nijeme i zvučne filmove s naglaskom na prednosti i nedostatke.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kakav utjecaj je nijemi film izvršio na vas? - Koju vrstu filma preferirate i zašto? - Koje su prednosti i nedostaci oba oblika filma? 	<ul style="list-style-type: none"> - poticati osobnu i kolektivnu refleksiju 	20 min.
	Plenarna rasprava i sesija pitanja i odgovora		<p>Oluja ideja Različiti zvukovi i šumovi se mogu koristiti kao popratna glazba i biti uklopljeni u film. Oni mogu biti snimljeni izravno tijekom snimanja filma ili naknadno skladani i snimljeni. Nadalje, postoji i mogućnost korištenja otprije postojećih filmskih zvukova. Provesti oluju ideja i napraviti popis mogućih zvukova i zvučnih efekata koji bi mogli biti korisni, a još uvijek nedostaju.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poticati osobnu i kolektivnu refleksiju - temeljita analiza i aktivno istraživanje zvučne materije 	15 min.

Vježba 1

Skladati i snimiti različite zvukove i zvučne efekte koji bi mogli biti korišteni u učeničkom filmu.

Tehnike uređivanja zvuka

“

”

Stvar koja se ne mijenja, a smatram da se nikada ni neće promijeniti, je činjenica da je igra sastavni dio glazbe. Glazba mora sadržavati zaigranost.

Hans Zimmer

SADRŽAJ

- zvučna i vizualna sintaksa
- uređivanje zvučne sintakse

KLJUČNE KOMPETENCIJE

- kognitivna kompetencija: shvaćanje da se priče mogu ispričati i kroz zvukove te da se raspoloženja i osjećaji mogu izraziti i kroz zvukove
- kreativna kompetencija: eksperimentiranje s ritmom, zvukom i instrumentima, vježbanje ritma, dizajniranje medijskog produkta

TEME

- tehnikе uređivanja
- artikulacija vizualnih i zvučnih linija
- tehnikе kontrapunkta
- karakter i lajtmotiv
- razvijanje tema i radnje

KLJUČNA PITANJA

- kako ispravno koristiti zvuk?
- kako možemo potaknuti ili intenzivirati osjećaje kroz zvuk?

IZVORI

- <https://www.youtube.com/watch?v=-KHcbp8szrY>
- <https://www.youtube.com/watch?v=eFU3FQh3xgE>

OPIS AKTIVNOSTI

- učenici eksperimentiraju s različitim zvukovima tijekom uređivanja
- učenici stvaraju kontroverznu priču korištenjem zvukova na vizuelnom materijalu

PRAKTIČNA VJEŽBA

vježba 2: Iskušavanje različitih tehnika uređivanja različitih zvukova

Druga cjelina: Tehnike uređivanja zvuka

Lekcija	Metode poučavanja	Alati / Otvoreni obrazovni sadržaji	Opis	Ciljevi	Vrije me
9.2 Tehnike uređivanja zvuka	Praktična vježba	. Računalna učionica . Slušalice . Sustav ozvučenja . Program za uređivanje zvuka . Program za stvaranje zvukova	Eksperimentalno uređivanje zvuka Učenici eksperimentiraju s različitim zvukovima. Mogu koristiti sav materijal koji su snimili sami i kombinirati ga s novim zvučnim linijama. Trebali bi eksperimentirati s: - glasnim i mekim zvukovima - brzim i sporim ritmom - prijelaznim zvukovima - pozadinskom glazbom - pozadinskim zvukovima	- poboljšati osnovne vještine stvaranja zvukova i korištenje tehnike uređivanja zvuka - refleksija o integraciji zvuka sa slikom	20 min.
	Praktična vježba	. Računalna učionica . Slušalice . Sustav ozvučenja . Program za uređivanje zvuka . Program za stvaranje zvukova	Stvaranje različitih emocionalnih efekata Učenici odaberu video koji će im poslužiti kao predložak te ga obrade dva puta, sa zvučnim efektima koji će izazivati drugačije emocije prilikom gledanja.	- poboljšanje vještina korištenja zvukova kao narativnog elementa	20 min.

Vježba 2

Korištenje različitih zvukova kod uređivanja video sadržaja.

Završna obrada

“ ” Kada skladam glazbu za film, prvo i prvenstveno sam filmaš. Radi se isključivo o zadovoljavanju potreba filma. Pričaš priču; na neki način prestaneš biti skladatelj i postaneš pripovjedač. Pričaš priču kroz odgovarajuće teme. Kako pristupiš tome je osobna stvar, ali na prvome je mjestu uvijek pričanje priče.

Johann Johannsson

SADRŽAJ

- korištenje zvuka u audiovizualnom jeziku
- diegetska i nediegetska funkcija

KLJUČNE KOMPETENCIJE

- primjena osnova akustike
- razumijevanje filma i publike
- vještine audio i video produkcije
- usmjerenost na cilj

TEME

- radionice u zvučnom laboratoriju
- uspoređivanje različitih audiovizualnih radova

KLJUČNA PITANJA

- Osim prepravljanja slike, je li moguće i prepravljanje zvuka?
- Kako zadržati melodiju u filmu?

IZVORI

- <https://www.youtube.com/watch?v=PTwWp6VMNGs>

OPIS AKTIVNOSTI

- vrijeme za uređivanje video linija i zvučnih linija
- prezentacija audiovizualne sintakse pred obrazovnom skupinom
- rasprava o različitim audiovizualnim sintaksama

PRAKTIČNA VJEŽBA

vježba 2: Učenici implementiraju povratne informacije o audiovizualnoj sintaksi s ciljem poboljšavanja svog rada.

Treća cjelina: Završna obrada

Lekcija	Metode poučavanja	Alati / Besplatni obrazovni sadržaji	Opis	Ciljevi	Vrijeme
9.3 Korištenje zvuka audiovizualnom jeziku	Praktična vježba	. računalna učionica . slušalice . ozvučenje . program za uređivanje zvuka . program za stvaranje zvuka	Završavanje obrade filma Učenici dovršavaju svoj projekt ili, alternativno, rade na kratkim video uradcima koje uređuju s diegetskim i nediegetskim zvukovima. Pritom učenici mogu koristiti zvukove koje su sami skladali ili snimili. Diegetski zvukovi su zvukovi koji su nastali tijekom snimanja filma. Nediegetski zvukovi su zvukovi koji se dodaju naknadno. To mogu biti zvučni efekti ili pozadinska glazba.	- poticanje shvaćanje i razvijanje glavne teme filmske radnje	20 min.
	Plenarna rasprava i sesija pitanja i odgovora	. projektor . ozvučenje . laptop	Prezentacija i rasprava Učenici prezentiraju svoj rad na spajanje vizuelne linije sa zvučnom linijom te dobivaju povratne informacije od kolega.	- poticati osobnu i kolektivnu refleksiju	25 min.

Vježba 3

Učenici imaju zadaću implementirati povratne informacije o audiovizualnoj sintaksi kako bi poboljšali svoj film.

NASTAVNIČKI PRIRUČNIK - LEKCIJA 10

122

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.
PROJECT NUMBER: 621357-EPP-1-2020-1-BE-EPKA3-IPI-SOC-IN
PROJECT TITLE: Creative Audiovisual Lab for the promotion of critical thinking and media literacy

ODNOS S NAŠOM OSOBNOM VIZIJOM

Posljednja lekcija predlaže niz intervjua u kojima grupa učenika i nastavnika, uključenih u produkciju kratkog filma „Un forte silenzio“, izmjenjuje dojmove o kreativnom procesu koji se poticao i primjenjivao tijekom cijelog iskustva.

Povratna informacija sastoji se od artikuliranog sučeljavanja o praktičnim aspektima, emocionalnoj uključenosti, primanju konačnih rezultata i, kao srži samog projekta, o dinamici odnosa koja je stimulirana. Gledajući lekciju vidljivo je kako su učenici na samom kraju svog puta stekli finu kompetenciju vezanu za vizualni jezik i pismenost, proces implementacije, te stekli vještine, kako na promatračkoj, tako i na kritičkoj razini. Predstavljene su dirljive teme o ključnom odnosu učenika i nastavnika, sažeti su glavni koncepti predložene metodologije i prikazano je kako su učenici razvili osobnu percepciju o temama vizualne komunikacije i produkcije, uz poboljšanje tehničkih kompetencija.

CILJEVI I ISHODI UČENJA

Ciljevi:

- Naučiti prepoznati i razraditi osobne reakcije na vlastito umjetničko djelo i sliku
- Uči u odnos s vlastitom slikom i identitetom
- Naučiti kako se nositi s reakcijama javnosti
- Naučiti kako se odnositi prema publici, uživo i na internetu

Ishodi:

- Razrada osobnih reakcija na predstavljanje vlastitog djela i slike kroz riječi i slike
- Upravljanje sobom i vlastitim emocijama
- Dijeljenje vlastitog rada s publikom i promatranje rada drugih

PRIMIJENJENA PEDAGOŠKA METODIKA*

Učenje temeljeno na projektu

Zajedničko učenje

Participativno poučavanje i učenje (PPU)

Strategije vizualnog razmišljanja (SVR)

Učenje temeljeno na kompetencijama (UTK)

*Molimo pogledajte dokument "Metodologija za nastavnike".

STRUKTURA DOKUMENTA

Sadržaji su podijeljeni po jedinicama:

6. Reprezentativno mišljenje i identitet
7. Trening proces pridonosi sazrijevanju vizualne dinamike
8. Pregledavanje svoje slike u kontekstu intervjeta
9. Uloga nastavnika i mentora u kreativnom audio-vizualnom laboratoriju

Struktura ovog dokumenta neće slijediti uobičajenu artikulaciju, ne uključuje radne listove i didaktičke module, s obzirom na konačnu prirodu sadržaja i spekulativne pristupe koje lekcija predlaže.

Tutori i učitelji pozvani su da aktiviraju unutarnju refleksiju o ulozi pedagoške važnosti, njihova je uključenost u intelektualni i emocionalni rast učenika ključna i važno je razmotriti kako vrijednosti koje dijeli MANIFESTO predstavljaju sigurno polazište koje se može obogatiti i prilagoditi ovisno o osjetljivosti znanstvenika uključenih u projekt.

Kao konačnu točku našeg zajedničkog puta treba uzeti u obzir da su temeljne točke ove nastavne metode:

- reprezentativno mišljenje ima značajnu funkciju u oblikovanju identiteta učenika
- reprezentativno razmišljanje prenosi procese kritičkog mišljenja, podržane poboljšanjem promatračke stručnosti i šire svijesti među istraživanim stvarima
- reprezentativno mišljenje igra presudnu ulogu, kao i verbalna nagađanja
- Uključivanje predložene perspektive unutar znanstvenog konteksta potiče intenzivan odnos između učenika i nastavnika, čiji se doprinos cijeni i gura prema formalnim i neformalnim pristupima.

Ovaj pristup primijenjen u didaktičkoj dijalektici kroz majeutički i formativni proces generira radnje čiji je cilj:

- nadahnuti učenike u izgradnji skupa kompetencija koji uključuje vizualnu pismenost, filmsku produkciju i razviti sposobnost promatranja i sociološke interpretativne vještine
- poticati i usmjeravati sazrijevanje maštovitih i kreativnih misaonih procesa
- pozabaviti se kako je, prema CrAL metodologiji, ljudska percepcija sebstva također generirana nizom unutarnjih slika koje sudjeluju u stvaranju ideje stvarnosti. Njihova priroda nije samo spekulativna, već ima i relevantnu vizualnu osnovu
- podcrtati kako takva slika stvarnosti artikulira pojedinačne, kolektivne, društvene i povijesne aspekte koji u cjelini obogaćuju stvaranje zajedničkih kulturnih imaginarija
- podržati studente u izgradnji široke svijesti o razinama vizualne komunikacije i njihovom utjecaju na proces video produkcije i njezine različite primjene

Ovdje artikulirani metodološki i didaktički prijedlog omogućuje nam da shvatimo da se vizualni jezik može vrednovati kao komunikacijski alat koji nudi mnogo više od zabave i bijega od stvarnosti. Stvaranje slika potiče odnos sa samim sobom; štoviše, rješavanje i vizualno istraživanje određenog pitanja povećava znanje i osjetljivost prema drugima. Kritičko mišljenje, aktivno građanstvo i suradničke kvalitete neke su od osobina koje učenici dijele u intervjuima predloženim u ovoj posljednjoj lekciji.

Odnos s našom osobnom vizijom

“ Učenik je taj koji se mora samoobrazovati i samoodgajati uz pomoć odraslih. Mijenjamo odgojno-obrazovni čin: srž škole više nije učitelj nego učenik.

Célestin Freinet

SUBJEKT(I)

- osobna vizija i video produkcija
- reprezentativno mišljenje i identitet
- razmišljanja o percepciji gledatelja
- vizualni prikaz sjećanja i emocija
- kako intervju mogu premostiti odnos između ispitanika i proizvođača
- didaktički potencijal 'Kreativne audiovizualne i čitalačke metodologije'

KLJUČNE KOMPETENCIJE

- međusobno vrednovanje
- osobna rasprava
- kritičko mišljenje i analitički pristup

TEME

- pregled učeničkih iskustava
- kako audiovizualno ispitivanje i produkcija mogu povećati svijest o odabranoj temi
- Važne su emocije, osjećaji i sjećanja

KLJUČNA PITANJA

- što ste naučili i postigli?
- kako su teme i pitanja vašeg projekta promijenili vaše stajalište?
- kako realizacija projekta utječe na interakciju s vašim kolegama?
- je li se vaš odnos s učiteljima promijenio?

IZVORI

- učenički projekti i iskustva

OPIS AKTIVNOSTI

- raspravljati, raspravljati, raspravljati!

PRAKTIČNE VJEŽBE

Vježba 1: nakon što je vaš video dovršen, podijelite ga sa svojim vršnjacima, nastavnicima i razredom. Odvojite malo vremena za raspravu.